

**TÜRK YE CUMHUR YET
ANAYASA MAHKEMES**

B R NC BÖLÜM

KARAR

C HAN ACAR BA VURUSU

(Ba vuru Numarası: 2017/26110)

Karar Tarihi: 27/2/2020

B R NC BÖLÜM

KARAR

Ba kan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Kadir ÖZKAYA
Yusuf evki HAKYEMEZ
Selahaddin MENTE
Raportör : Yusuf Enes KAYA
Ba vurucu : Cihan ACAR ( )
Vekilleri : Av. Mustafa SÖ ÜTLÜ
Av. Gül ah KAYA

I. BA VURUNUN KONUSU

1. Ba vuru; gazeteci olan ba vurucu hakkında uygulanan gözaltı ve tutuklama tedbirlerinin hukuki olmaması, soru turma dosyasına eri imin kısıtlanması nedenleriyle ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının, gazetecilik faaliyetlerinin tutuklamaya konu edilmesi nedeniyle basın özgürlü ünün, arama kararının hukuka aykırı olması nedeniyle özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının, müdafî yardımından yararlandırılmama nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildi i iddialarına ili kindir.

II. BA VURU SÜREC

2. Ba vuru 22/5/2017 tarihinde yapılmı tır.
3. Ba vurular, ba vuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmu tur.
4. Komisyonca ba vurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmi tir.
5. Ba vuru belgelerinin bir örne i bilgi için Adalet Bakanlı ına (Bakanlık) gönderilmi tir. Bakanlık, görü ünü bildirmi tir.
6. Ba vurucu, Bakanlı ın görü üne kar ı süresinde beyanda bulunmu tur.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Ba vuru formları ve eklerinde ifade edildi i ekliyle ve Ulusal Yargı A 1 Bili im Sistemi (UYAP) aracılı ıyla eri ilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle öyledir:

8. Türkiye 15 Temmuz 2016 gecesi askerî bir darbe te ebbüsüyle kar ı kar ıya kalmı , bu nedenle 21/7/2016 tarihinde ülke genelinde ola anüstü hâl ilan edilmesine karar verilmi tir. Kamu makamları ve soru turma mercileri -olgusal temellere dayanarak- bu te ebbüsün arkasında Türkiye'de çok uzun yıllardır faaliyetlerine devam eden ve son yıllarda Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ve/veya Paralel Devlet Yapılanması (PDY) olarak isimlendirilen bir yapılanmanın oldu unu de erlendirmi lerdir (Aydın Yavuz ve di erleri [GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017, §§ 12-25).

9. Bu kapsamda FETÖ/PDY'nin kamu kurumlarında e itim, sa lık, ticaret, sivil toplum ve medya gibi farklı alanlardaki yapılanmalarına yönelik soru turmalar yapılmı ve çok sayıda ki i hakkında gözaltı ve tutuklama tedbirleri uygulanmı tir.

10. stanbul Cumhuriyet Ba savcılı ı tarafından ba vurucuyla birlikte otuz be ki i hakkında FETÖ/PDY'nin medya yapılanmasıyla ba lantılı olarak soru turma ba latılmı tir.

11. stanbul 1. Sulh Ceza Hâkimli inin 29/7/2016 tarihli kararıyla ba vurucu silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklanmı tir.

12. stanbul Cumhuriyet Ba savcılı ı tarafından hazırlanan 16/1/2017 tarihli iddianameyle ba vurucu hakkında terör örgütüne üye olma suçlamasıyla kamu davası açılmı tir.

13. ddianamede ba vurucuyla ilgili olarak Bugün gazetesi muhabiriyken gazeteye kayyum atanması sonrasında i ine son verildi i, Zaman gazetesine kayyum atanmasına ili kin mahkeme kararının uygulanması sırasında Twitter adlı sosyal medya sitesinde Zaman gazetesini destekleyici payla ımlarda bulundu u, 3/8/2015 tarihinde kendisine ait blog sitesinde yayımladı ı "28 ubat Medyası 14 Aralık'la Birlikte Yine Sahnede" ba lıklı yazısında "Postmodern darbe döneminde Fethullah Gülen hakkında ' dam talebi', 'Ölüm komandoları' gibi man etler atan kartel medyası, düinde havuz medyası olarak linç kampanyası ba lattı. Havuz medyası '1 Numara', 'Terör örgütü lideri', 'Kırmızı bülten' ba lıkları man etlerle çıktı..... yataca ı yeri bile söylediler. Man etlerle yargısız infaz ettikleri Gülen'in cezasını çekece i yeri bile ' mralı' olarak belirlemi lerd. Aynı senaryo bugün 17 ve 25 Aralık yolsuzluk ve rü vet operasyonu sonrasında ya anyor... konu malar montajlanmı tı ... 17 Aralık sonrası Hizmet Hareketi bir örgüt, Fettullah Gülen Hocaedendi ise örgütün lideri gibi gösterilmeye çalı ldi. Gazeteler günlerce kara propaganda yaptı. 14 Aralık'ta gözaltına alınan Samanyolu Yayın Grubu Ba kanı H.K. ya, Hocaefendi ile arasında geçti i iddia edilen internete dü en bir ses kaydı soruldu. K. savcılıktaki savunmasında söz konusu kayıt içeri inin gerçek olmadı nı belirterek, Gülen ile hiçbir zaman telefon görüşmesi yapmadı nı açıkladı. Nitekim psikolojik harekât yargı yoluyla da devam etti. Hocaefendi için önceki gün yakalama kararı çıkarıldı..." ekinde, aynı tarihli "Ça layan Adliyesi'nde Hukuk Skandalı" ba lıklı yazısında "Dün Ça layan Adliyesi'nde tam anlamıyla bir rehine krizi ya andı. Sahur baskını ile alınan polislerin 4 günlük yasal gözaltı süresinin üzerinden 14 saat geçti i halde durumları karara ba lanmadı. Savcı dosyadan el çekti. Hakim odasını kilitledi. Ortada kalan polisler gitmek isteyince de çevik kuvvet tarafından çembere alındı. stanbul Ça layan Adliyesi uzun yıllar Türkiye'nin hukuk hafızasından silinmeyecek skandallar zincirine sahne oldu. Sahurda gözaltına alınan polislerden 75'i önceki gün adliyeye sevk edildi..." ekinde açıklamalarda bulundu u ileri sürülmü tür. ddianamede aramalarda ele geçirilen belgelerin ve dijital materyallerin incelenmesinin devam etti i belirtilmi tir.

14. ddianame stanbul 25. A ır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmi ve dava Mahkemenin E.2017/67 sayılı dosyası üzerinden yürütölmeye ba lanmı tır. Ba vurucunun savunması 27/3/2017 tarihinde yapılan ilk duru mada alınmı tır.

15. stanbul 25. A ır Ceza Mahkemesince yapılan yargılamanın ilk duru ması 27/3/2017 tarihinde ba lamı , 31/3/2017 tarihine kadar devam etmi tir.

16. 31/3/2017 tarihinde Cumhuriyet savcısı tarafından ba vurucu da dâhil on üç sanı ın tahliyesine karar verilmesi talep edilmi tir. stanbul 25. A ır Ceza Mahkemesi ba vurucu dâhil yirmi bir sanı ın tahliyesine karar vermi tir. Tahliye kararının gerekçesinin ilgili kısmı öyledir:

"Sanıklar .. Cihan Acar'ın üzerilerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu, suç vasfının ileride sanıklar lehine de i me ihtimali, sabit ikametgah sahibi olmaları ve tüm dosya kapsamı dikkate alınarak sanıklar ve müdafilerinin tahliye taleplerinin kabulü ile ba ka suçtan tutuklu ve hükümlü de iller ise bu suçtan B HAKKIN TAHL YELER NE, bu hususun temin için Cezaevi Müdürlü üne müzekkere yazılmasına, tahliyelerine karar verilen sanıklar hakkında CMK.nun 109-3-a maddesi kapsamında yurt dı ma çıkı yasa ı adli kontrol hükümlerinin uygulanmasına... [karar verildi.]"

17. stanbul Cumhuriyet Ba savcılı ınca tahliye kararından birkaç saat sonra yeni bir soru turma ba latılmı tır.

18. Bu soru turma çerçevesinde 31/3/2017 tarihinde ba vurucu hakkında yakalama ve gözaltı kararı verilmi tir.

19. Ba vurucu, stanbul Emniyet Müdürlü ünde on dört gün gözaltında tutulduktan sonra 13/4/2017 tarihinde ifadesi alınmı tır. fade alma i lemi sırasında stanbul Barosunca görevlendirilen müdafı de hazır bulunmu tur. fade Tutana ı'nda belirtildi ine göre ifade alma i lemi öncesinde, isnat edilen suçlar ba vurucuya açıklanmı tır. fadesine esas olmak üzere ba vurucuya örgüt lideri Fetullah Gülen'i tanıyıp tanımadı ı, Fetullah Gülen'in herhangi bir internet sitesinde yaptı ı konu maları takip edip etmedi i, FETÖ/PDY'ye müzahir PAK Medya Sendikasına neden üye oldu u, Bank Asyada hesabı olup olmadı ı, Bank Asyadaki hesabında 3/1/2013-26/10/2015 tarihleri arasında 366 hesap hareketlili i oldu u, 4/2/2015 tarihinde bir adet hesap açıldı ı, 25/2/2015 tarihinde Bankanın kapatıldı ı belirtildikten sonra bu Bankadaki hesap hareketlerinin Fetullah Gülen'in ça rısı ile bir ilgisinin olup olmadı ı, darbe giri iminde bulunan ki ilerle ve Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile bir irtibatının olup olmadı ı, örgütsel toplantılara katılıp katılmadı ı, örgütle bir irtibatının olup olmadı ı, örgütün hangi kademesinde ne tür görevler aldı ı, üst düzey imamlar olan S.Y. ve H.E., A.D. ile ve C.S, Ö.T., B. ., M.S.E., G.A., M.D., Ö.Y., .Y.T, Ç.Ç., B.T., V.Ö., R.E.U., E.A., A.Ö., S.K., B.Ç. isimli ahıslarla neden görü tü ü, Zaman gazetesi, Bugün TV, Emniyet ve Ça layan Adliyesi binaları önünde FETÖ/PDY üyelerinin yaptı ı gösterilere katılıp katılmadı ı ekinde sorular yöneltmi tir.

20. Ba vurucu; ifadesinde, isnat edilen suçlamaları kabul etmemi ve sorulara kar ı a a ıdaki gibi beyanda bulunmu tur:

"Fetullah gülen'i basından tanırım. Haber yapmak amacıyla Fetullah Gülen'in internette videolarını izledim. Herhangi bir kitabını okumadım."

29 ekim 2015 tarihinde benimle birlikte i ten atılan 20 ki iye PAK Medya Sendikasının ba kanı oldu unu dü ündü üm ki i gelerek size hukuki olarak i e dönmeniz için destek vermek istiyoruz. Bunun için yapmanız gereken e devlete girerek sendikamıza üye olmanız gerekmektedir.' dedi ve ben de e-devlet üzerinden sendikaya üye oldum.

Zaman gazetesinde çalı ırken onların Bank Asya ile çalı masından dolayı gazeteye ba ladı ımda Asya Katılım Bankasından maa hesabı açtırdım. Daha sonra Bugün gazetesine geçti imde Bugün gazetesi Garanti Bankası ile çalı masından dolayı Garanti Bankasından maa hesabı açtırdım. Asya Katılım Bankası hesabımı Zaman gazetesinden ayrıldıktan sonra aktif olarak kullanmadım. Kapatmak için ücret istemelerinden dolayı da hesabı kapatmadım. Bank Asya isimli kuruma yatırılacak kadar yüklü miktarda hiçbir zaman maddi birikimim olmadı. Fetullah Gülen'in ça rısıyla herhangi bir ili kisi yoktur. 119, 3,0.78, 1,2, 8,58, 11,58 gibi rakamlar çok dü ük rakamlardır.

O dönemde Zaman gazetesinde çalı tı ımdan dolayı Bank Asya isimli bankada maa hesabım vardı, bu hesap hareketlili i bundan dolaydır. 4/2/2015 tarihinde açılıp açıldı t, 25/2/2015 tarihinde kapatılan hesabı hatırlamıyorum. Ben kendim böyle bir hesap açıp kapatmadım. FETÖ/PDY ile ilgili bir irtibatım yoktur. Herhangi bir sohbet, toplantı vb. eylere katılmadım. FETÖ/PDY'ye herhangi bir kazanım sa lamadım. Kod adı kullanmadım.

Askerlik dahi yapmadım. TSK personeli içinde herhangi bir tanıdı ım irtibat kurdu um kimse yoktur. O dönemde ilahiyatçı olan S.Y ile görü mem gazetecilik saikiyle yapılan bir görü medir. H.E. le yapılan görü me de yine aynı bu ekildedir. A.D. isimli ahısla yapılan görü mem de yine gazetecilik saikiyle yapılan bir görü medir.

C.S, Ö.T., M.S.E. simli ahısın avukat oldu unu hatırlıyorum. M.S.E. Özgür dü ünçe gazetesinde kurum avukatımızdı. B. . Ve Y.T. Benim Bugün gazetesinden mesai arkada ımdır. Özgür dü ünçe gazetesinde Ö.Y. simli kurum avukatımız vardı. G.A. simli ahısı hatırlamıyorum. Avukatlar ile yapılan görü meler gazetecilik saikiyle yapılan hukuki anlamda haber münasebetiyle yapılan görü melerdir. B. . ve Y.T. ise mesai arkada ım olmasından dolayı görü ürüm.

Ç.Ç. Bugün Gazetesi Ankara muhabiridir. rtibatım bundan dolaydır. B.T. isimli ahısı sosyal medyadan gazeteci oldu unu biliyorum ve sosyal medyadan tanırım, birebir ileti imim yoktur. V.Ö. smini hatırlamadı ım bir sendikanın ba kanydı, gazetecilik saikiyle yapmı oldu um görü melerdir. R.E.U. isimli ahısı tanımıyorum. E. A. Bugün TV'de haber spikeridir irtibatım aynı kurumda çalı mamızdan dolaydır. A.Ö. isimli ahıs hatırladı ım kadarıyla Zaman Gazetesinde çalı ıyordu, Facebook arkada ımdır. Haberde denk geldi imiz zaman görü memiz olmu olabilir. S.K. Zaman Gazetesinde çalı maktaydı. Aynı kurumda olmamızdan dolayı görü tü üm ki idir. B.Ç. isimli ahıs avukattır. Haber münasebetiyle görü mem olmu tur.

Di er haber ve gazete kurumlarında oldu u gibi beni de çalı mı oldu um Bugün gazetesi bu toplanan kalabalı tı haber yapmam ve foto raf çekmem için saymı oldu unuz yerlere göndermi tir. Bunu tüm basın yayın organları yapmaktadır."

21. Ba vurucunun Savcılık tarafından ifadesi alınmamı tır. stanbul Cumhuriyet Ba savcılı ınca ba vurucunun 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309. ve 312. maddelerinde düzenlenen anayasal düzeni ve hükümeti cebren de i tirme ve yıkmaya te ebbüs suçlamasıyla tutuklanması talep edilmi tir.

22. 14/4/2017 tarihli tutuklamaya sevk yazısında ba vurucunun Zaman gazetesinde 27/7/2016 tarihli ve 29783 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 668 sayılı Ola anüstü Hal

Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile Bazı Kurum ve Kurulu lara Dair Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (668 sayılı KHK) ile kapatılan Bugün TV ve Kanaltürk TV'de, 17/8/2016 tarihli ve 29804 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 670 sayılı Ola anüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (670 sayılı KHK) ile kapatılan Özgür Yayıncılık'ta çalı tı 1 21/11/2012-23/11/2012 tarihlerinde yurt dı ma çıkı yaptı ı, çok sayıda yurt dı ı giri -çıkı kaydının bulundu u, PAK Medya Sendikası üyesi oldu u, hesabının 31/12/2013 ile 24/12/2014 tarihleri arasında para artı ı olan hesaplar arasında olmadı ı ancak hesaptaki paranın zaman zaman artıp azaldı ı, Bank Asyada bulunan hesaplarının incelenmesi neticesinde 3/1/2013-26/10/2015 tarihleri arasında 366 i lem kaydı bulundu u, 58.725,74 TL para giri i ve 58.739,02 TL para çıkı ı oldu u, Bankadan aldı ı kredi kartı ile 23/11/2012-4/11/2015 tarihleri arasında 467 i lem yapıldı ı, FETÖ/PDY ile iltisaklı kurum kurulu lardan çok sayıda i lem gerçekte tirdi i, FETÖ/PDY ile iltisaklı ve *ByLock* kullanan ki ilerle irtibatı oldu u, kamuoyunda Tah iye ve Selam Tevhid olarak bilinen operasyonları protesto etmek amacıyla gösterilerin yapıldı ı yerlerin çevresindeki baz istasyonlarından ba vurucunun telefonundan sinyal alındı ı belirtilmi tir.

23. Sorgu Tutana ı'nda, stanbul Cumhuriyet Ba savcılı ınca tanzim edilen evrak ve eklerinin ba vurucuya okundu u, isnat edilen suçlamanın anlatıldı ı belirtilmi tir. 14/4/2017 tarihinde stanbul 2. Sulh Ceza Hâkimli i ba vurucunun anayasal düzeni ve hükûmeti cebren de i tirme ve yıkmaya te ebbüs suçlarından tutuklanmasına karar vermi tir. Tutuklama kararının gerekçesinin ilgili kısmı öyledir:

"... üpheli Cihan Acar'ın bugün gazetesi muhabiri oldu u, bugün gazetesinin örgütün basın yayın yapılanmasında yer alan gazete oldu u, üphelinin örgütün üst düzey yönetimde bulunan H.E ve S.Y. ile telefon görü me kayıtlarının bulundu u, aynı ekilde bu üphelinin bylock kullanan örgüt mensupları olan C.S., A.D., B. ., V.Ö., E. ., E.A. gibi örgüt mensuplarıyla telefon görü me kayıtlarının bulundu u, örgütsel bir eylem olarak Zaman Gazetesi, Bugün TV, Kanaltürk'e kayyum atanma sürecinde örgüt liderinin talimatı do rultusunda vatan caddesi emniyet müdürlü ü ve zaman gazetesinin bulundu u binalara giderek burada protesto eylemlerine katıldı ı, toplumda bir anlamda" özgür basın susturulamaz" ekinde algı olu turulmasının hedeflendi i, bu kapsamda toplumda ve basında ma duriyet algısı olu turulması hedeflendirildi i ... anla ılmakla tüm üphelilerin FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün basın-yayın ve medya yapılanmasında faaliyette buldukları bu kapsamda eylem ve fikir birli i içerisinde hareket etti i, darbe giri imi eylemlerinin etki ajanlı ı görevini ifa ettikleri dikkate alınarak üzerlerine isnat edilen TCK 309 fıkra 1 ve 312 fıkra 1 maddesindeki suçlar ili kin kuvvetli suç üphesinin bulundu u, suçların katolog suçlar arasında yer aldı ı, suçların alt sınırları dikkate alındı ında adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalaca ı, anla ılmakla isimleri belirtilen üpheliler ... Cihan Acar'ın ... CMK.100 ve devamı maddeleri uyarınca ayrı ayrı tutuklanmalarına... [karar verildi]."

24. Ba vurucu 21/4/2017 tarihinde tutuklama kararına itiraz etmi tir.

25. stanbul 3. Sulh Ceza Hâkimli i 28/4/2017 tarihinde itirazın reddine karar vermi tir. Ba vurucu bu kararı 10/5/2017 tarihinde ö renmi tir.

26. Ba vurucu 22/5/2017 tarihinde bireysel ba vuruda bulunmu tur.

27. 5/6/2017 tarihinde ba vurucu hakkında ikinci soru turma kapsamında iddianame düzenlenmiştir. İddianamede FETÖ/PDY'nin elinde bulundurduğu medya organları ile algı operasyonları yapılmış, ba vurucunun da örgütün amacı doğrultusunda gerek yazılı gerek görsel medyada gerekse internet ortamında algıya yönelik eylemler yapılmış, örgütün algı faaliyetlerine katılarak anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmaya engellemeye teşebbüs etme suçunu işlediği iddia edilmiştir.

28. İddianamede ba vurucuyla ilgili olarak tutuklamaya sevk yazısında dayandırılan delillere dayanılmamıştır.

29. 16/6/2017 tarihinde iddianamenin kabulüyle Tensip Tutanağı hazırlanmış ve ba vurucunun tutukluluğunun devamına karar verilmiştir.

30. İstanbul 25. A Sıra Ceza Mahkemesi 18/8/2017 tarihli duruşmada E.2017/67 sayılı dava dosyası ile ilgili bu dava dosyasının aralarında şahsi, hukuki ve fiilî bağlantı bulunduğuna gerekçesiyle birleştirilmesine, davanın E.2017/67 sayılı dava dosyası üzerinden yürütülmesine ve ba vurucunun tahliyesine karar verilmiştir.

31. Ba vurucu 18/8/2017 tarihinde Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGB S) aracılığıyla yapılmış savunmasında suçlamalarla ilgili olarak özetle;

i. Telefon irtibatı olduğu iddialarıyla mesleki amaçla görüşmelerini, bazılarıyla aynı kurumda çalıştığını iddia etmiştir.

ii. Bank Asya hesabı ile ilgili olarak maaş hesabının burada bulunduğunu, yurt dışına çıkarken hesabına yatırdığı 240 avrunun farklı bir hesap olarak açıldığını ve bu hesabın da 25/2/2015 tarihinde kapatıldığını belirtmiştir.

iii. Pak Medya Sendikası üyesi olduğu iddiasıyla ilgili olarak Bugün gazetesinden atıldığı iddiasını, tazminat ve emekli maaşını alamadığını, bu olaydan sonra Pak Medya Sendikasının hukuki destek için kendisine ulaştığını, çıkarı amacıyla bunu kabul ettiğini ve dosya açma, vekâlet gibi prosedürler için sendikaya üye olması gerektiğini söylemeleri üzerine sendikaya üye olduğunu ve e-devlet üzerinden bu işlemi gerçekleştirdiğini ifade etmiştir.

iv. Yurt dışı giriş-çıkışlarına ilişkin olarak ajansların davetiyle basın gezisi olarak iki günü geçmeyen sürelerle Kosova, Bulgaristan ve Arnavutluk'a gittiğini iddia etmiştir.

v. Bazı sinyalleriyle ilgili olarak ise muhabir olduğu için gazetecilik amacıyla anılan yerlere gittiğini, o dönemde birçok gazetecinin de bu olayları takip ettiğini iddia etmiştir.

32. 18/1/2018 tarihinde bilirkişi digital delillere ilişkin rapor sunmuştur. Bu Raporda ba vurucuyla ilgili olarak sanıktan elde edilen cep telefonu üzerinde yapılan inceleme sonucunda düzenlenen bilirkişi raporundan ba vurucunun *Kakao Talk* isimli mesaj programı aracılığıyla FETÖ/PDY üyeleri arasında gerçekleştiren katalog evlilik tabiri ile tanımlanan örgüt içi evlilik konusunda yazılı mesajlar yapılmış, yazılı mesaj içeriklerinde örgüt

jargonuna uygun olarak abiler ve ablalarla isti are edilmesi ekinde tabirler kullanıldı 1, di er dijital materyallerde FETÖ/PDY'nin örgütsel periyodik toplantılarına dair "*Sohbet Konuları*" başlıklı "*H.E Kimdir-Sabrı-Miraç-Berat-Vefa*" alt başlıklı yazılar, "*Cihan tel rehber xlis*" isimli belgede "CEMAAT" isimli sayfada "*Kosova belletmen-F.Gulen com* (akademi)- *hsan Akdeniz abi-Çantacı Necmi a abey*" gibi tamamı örgüt ritüelleri ve dili ile olu turulan mesaj içeriklerinin, Fethullah Gülen'e ait çok sayıda sohbet ve vaaz videosunun bulundu u ileri sürülmü tür.

33. Ba vurucu dijital materyallerin incelenmesi sonucu ortaya çıkan hususlara ili kin olarak *Kakao Talk* programı aracılığıyla katalog evlilik konusunda yazı malar yaptı ı iddiasının do ru olmadığını, bilindi i kadarıyla katalog evlenme sisteminin bu ekinde gerçekleştirildi ini, bu tür evliliklerin talimat üzerine yapıldı ını oysa konu malardan böyle bir talimatın olmadığını, özgür hareket etti inin anlaşıldı ını, konu mada geçen ki iler hakkında bir soru turma ve kovu turma olmadığını, konu tu u ki inin i i yoku a sürmesi üzerine "*Ne gerekiyorsa yapayım abimle konu ayım.*" ekinde sözler söyledi ini, konu tu u ki inin baskısı üzerine bu sözleri söyledi ini ileri sürmü tür. Sohbet konularına ili kin belgelerin de 2012 yılında bilgisayardan silindi ini, 2012 yılında bu belgelerin bilgisayarda bulunmasının suç olu turmadı ını ileri sürmü tür. Di er dijital delil olan videoların bulundu u CD'lerin ise kendisine ait olmadığını, ya adı ı evin alt katının müftülü ü başlı Kur'an kursu oldu unu, bu belgelerin de buradan çıktı ını, kaldı ki evin de anne ve babasına ait oldu unu, kendisinin bir hafta önce evde kalmaya başladığı ını belirtmi tir.

34. stanbul 25. A ır Ceza Mahkemesinin 8/3/2018 tarihli kararıyla ba vurucunun anayasal düzeni ortadan kaldırmaya te ebbüs etme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye te ebbüs etme suçlarından beraatine, silahlı terör örgütüne üye olma suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verilmi tir. Kararın ilgili kısımları öyledir:

"Sanık Cihan ACAR 3 Temmuz 2016 tarihinde yayınlanarak yürürlü e giren 667 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılan sendikalardan Pak Medya Sendikası üyesidir.

Sanı ın, Bugün Gazetesi muhabiri iken FETÖ/PDY örgütü amacı do rultusunda faaliyetleri kapsamında gazeteye kayyum atanmasını müteakip i ine son verildi i, 2012 yılı 7. aydan 2016 yılı 6. aya kadar Feza Gazetecilik Anonim irketi, Koza pek Basın Ve Basım San ve Tic Anonim irketi ve Özgür Yayıncılık Anonim irketi'nde SGK kaydının bulundu u, Feza Gazetecilik Anonim irketinin (Zaman Gazetesi), Koza pek Basın Ve Basım San. ve Tic. Anonim irketi ve Özgür Yayıncılık Anonim irketinin terör örgütüne aidiyeti nedeniyle OHAL kapsamında çıkartılan KHK'lar ile kapatıldı ı bilinmektedir.

HTS analiz raporlarına göre sanı ın (FETÖ/PDY)Nnin örgüt lideri Fetullah GÜLEN'e direk başlı olan sti are Heyeti (Ba yüceler Kurulu) Üyesi olan S.Y. ve H.E. davamız sanıkları M.E.A., H.A., B.K., Y.Ç. ve A.T'nin yanısıra ByLock kullanıcısı çok sayıda örgüt üyesi ile irtibat halinde oldu u anlaşılmaktadır.

HTS incelemesinden sanı ın FETÖ/PDY ile irtibatlı Cihan Haber Ajansı, Aktif E itimciler Sendikası, Kimse Yok Mu Derne i, Koza Altın letmeleri, Fatih Üniversitesi, Ya am TV A. , pek Üniversitesi, timat Güvenlik Hizmetleri, Dumankaya n aat, Etap Yapı A. , Prontotour A. , Ufuk E itim letmeleri ve Damla E itimciler Derne i ile irtibat kurdu u tespit edilmi tir.

Gelen belgeler ve ibraz edilen bilirki i raporundan sanı n terör örgütünün finansman kayna ı olan Bank Asya'da çok sayıda hesabı bulundu u, BDDK'nun Bank Asya'nın imtiyazlı hisselerindeki ortaklık haklarının TMSF'ye devredildi i 04.02.2015 tarihinde 250 EURO'luk katılım hesabı açtı ı, hesap 91 gün vadeli oldu u halde vadesinden önce çekerek faizden feragat etti i anla ılmı tır.

Samktan elde edilen SAMSUNG marka cep telefonu üzerinde yapılan inceleme sonucunda düzenlenen bilirki i raporundan sanı n KAKAO TALK isimli mesaj programı aracılı ıyla FETÖ/PDY üyeleri arasında gerçekleş en katalog evlilik tabiri ile tanımlanan örgüt içi evlilik konusunda yazı malar yaptı ı, yazı ma içeriklerinde örgüt jargonuna uygun olarak abiler ve ablalarla isti are edilmesi ekinde tabirler kullanıldı ı, di er dijital materyallerde FETÖ/PDY'nin örgütsel periyodik toplantılarına dair 'sohbet konuları' ba lıklı 'H.E kimdir - Sabır - Miraç - Berat - Vefa' alt ba lıklı yazılar, 'Cihan tel rehber xlis' isimli belgede "CEMAAT" isimli sayfada 'Kosova belletmen - F.Gülen.com(akademi) - hsan Akdeniz abi - Çantacı Necmi a abey' gibi gibi tamamı örgüt ritüelleri ve dili ile olu turulan mesaj içeriklerinin, terör örgütü eleba ısı Fethullah Gülen'e ait çok sayıda sohbet ve vaaz videolarının bulundu u tespit edilmi tir.

Sanık, Zaman Gazetesi ile ilgili mahkeme kararı uygulanırken Cihan Acar @gazelecihanacar adresinden 'Deste e gelen Zaman okurları ak am namazını kıldı!! #ZamanSusturulamaz; Allahım bizi böyle bir arada tuttu un için sana Hamdolsun! #ZamanSusturulamaz; Tek yumak olduk!; #ZamanSusturulamaz; Torna Zaman Gazetesi önüne geldi! #ZarmanSusturulamaz; Kalabalık mı! Destek mi! Sevda mı! te Özgürlük Nöbetçileri ! #ZamanSusturulamaz; T.O:"Binalar bir puttur bırakalım Demir çelik müminleri gelip putlarını alsınlar", #ZamanSusturulamaz; Malımıza çöküp binamızı alabilirler ama kalbimizden o sevgiyi atamazlar; #ZamanSusturulamaz, ZAMAN sevdalıları Türk bayraklarıyla gazetesine sahip çıkıyor! #ZamanSusturulamaz; Özgür Basın Susturulamaz Herkes sussa Zaman susmaz #ZamanSusturulamaz; Zaman okuru gazetesine böyle sahip çıkıyor! #ZarnanSusturulamaz; Zaman Gazetesi önünde destek her geçen saniye artıyor #ZamanSusturulamaz; Özgür Basın için deste e gel #ZamanSusturulamaz; Devlet Terörü' ekinde payla ımlar yapmı tır.

Sanı n 3/8/2015 cihanacar.blogspot.com.tr adresinde ve Bugün Gazetesinde Y.S.nin açıklamalarını haber yaptı ı görülmü tür.

Sanı n 3/8/2015 tarihli cihanacar.blogspot.com.tr adresindeki 28 UBAT MEDYASI 14 ARALIK'LA B RL KTE Y NE SAHNEDE ba lıklı yazıda Postmodern darbe döneminde Fethullah Gülen hakkında 'dam talebi', 'Ölüm komandoları' gibi man etler atan kartel medyası, diinde havuz medyası olarak linç kampanyası ba lattı. Havuz medyası 'I Numara', 'Terör örgütü lideri', 'Kırmızı bülten' ba lıkları man etlerle çıktı... YATACA I YER B LE SÖYLED LER ... Man etlerle yargısız infaz ettikleri Gülen'in cezasını çekece i yeri bile " mralı" olarak belirlemi lerdı. Aynı senaryo bugün 17 ve 25 Aralık yolsuzluk ve rü vet operasyonu sonrasında ya anıyor. ... KONU MALAR MONTAJLANMI TI ... 17 Aralık sonrası Hizmet Hareketi bir örgüt, Fethullah Gülen Hocaefendi ise örgütün lideri gibi gösterilmeye çalı ıldı. Gazeteler günlerce kara propaganda yaptı. 14 Aralık'ta gözaltına alınan Samanyolu Yayın Grubu Ba kanı H.K.ya Hocaefendi ile arasında geçti i iddia edilen internete dü en bir ses kaydı soruldu. Karaca savcılıktaki savunmasında söz konusu kayıt içeri inin gerçek olmadığını belirterek, Gülen ile hiçbir zaman telefon görüşmesi yapmadı nı açıkladı. Nitekim psikolojik harekât yargı yoluyla da devam etti. Hocaefendi için önceki gün yakalama kararı çıkarıldı... Cihan Acar-Bugün Gazetesi ekindeki beyanları bulunmaktadır.

Sanık Cihan Acar 2012 yılı 7. aydan 2016 yılı 6. aya kadar Feza Gazetecilik Anonim irketi, Koza pek Basın Ve Basın San ve Tic Anonim irketi ve Özgür Yayıncılık Anonim irketi bünyesindeki Zaman, Bugün ve Özgür Dü ünçe gazetelerinde çalı mı olup, tüm çalı ma hayatı örgüte aidiyeti tespit edilen ve KHK ile kapatılan basın kurumlarında geçmi tir. Her üç basın organı da FETÖ/PDY terör örgütünün sürekli olarak propagandasının yapıldı ı, hükümet ve Cumhurba kanı aleyhine sürekli yayınların yapıldı ı terör örgütüne ait yayın organlarıdır. Gizlili i, tedbirli hareketi temel davranı biçimi kabul eden, kurulu undan itibaren örgütlenme ve varlı mını sürdürmede temel hareket tarzı olarak gizlili i, sızmayı esas alan örgütün, medya organlarının ana gövdesini olu turan kadrosunun bütünüyle örgüt doktrinini ve stratejisini benimseyen, ideolojik motivasyonu üst seviyede olan ve lideri tarafından gösterilen nihai hedefe odaklanmı örgüt üyelerinden olu tu u, kamu kurumlarına, sivil toplum örgütlerine, siyasi partilere, kısacası tüm toplumsal alanlara farklı görünümlemler altında, hukuk dı ı yöntemleri de kullanarak üyelerini sızdıran, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne ve Türk Halkı'nın bütününe ait kurumları ele geçirmeyi temel hareket tarzı olarak kabul eden örgütün kendisine ait kurumlara ve yapılara daimi çalı an olarak örgüt dı ndan birilerinin girmesine izin vermesinin beklenemeyece i, bu anlamda zaafiyet içerisinde olmasının örgütün ilk günlerinden bu güne kadar geçen sürede izledi i yol ve yöntemlere, tüm toplumun gözü önünde gerçekleşen olgulara ve hayatın do al akı na aykırı oldu u, bunun yanısıra örgütün temel amaç ve fikirleri do rultusunda hükümeti ve Cumhurba kanı'nu halk nezdinde küçü k dü ürmeyi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini teröre destek verir gibi göstererek Uluslararası platformda zor duruma dü ürmeyi , örgütü ve örgüt liderini sempatik göstermeyi amaçlayan örgüte ait basın organlarında uzun süre çalı tı ı, yazdı ı yazılar ve attı ı twitlerle de örgütün amacı do rultusunda açık payla ımlar ve propaganda yaparak kastını ve örgüt hiyerar isi içinde bulundu unu FETÖ/PDY terör örgütüne ve örgüt eleba ısı Fethullah Gülen'e ba lılı mını açıkça ortaya koydu u, aynı zamanda FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün kurumu olan Pak Medya Sendikası üyesi oldu u, örgüt üyeleriyle ve örgüte ait kurumlarla irtibat halinde bulundu u, örgüte aidiyeti nedeniyle kayyum atanmış ve kapatılan kurumlar çevresinde düzenlenen protesto eylemlerinde yer alarak destek verdi i, incelenen dijital materyallerde örgüt üyesi oldu una i aret eden çok sayıda içerik bulundu u görülmektedir.

Yukarıda açıklanan deliller ı ı nda sanık Cihan Acar'ın örgüt üyesi i açısından eylemlerinde süreklilik, çe itlilik ve yo unluk unsurlarının gerçekleşti i, sanı ın FETÖ/PDY'nin fikir ve ideolojisini benimseyerek bu do rultuda faaliyetler içerisinde oldu u, silahlı terör örgütü FETÖ/PDY'nin etkin bir üyesi oldu unun kabulü gerekti i kanaatiyle sanı ın TCK'nun 314/2 maddesi uyarınca cezalandırılmasına karar verilmi tir."

35. İlk derece mahkemesi kararına kar ı istinaf yoluna ba vurulmu tur. stanbul Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi 22/10/2018 tarihli ilamıyla istinaf ba vurusunun esastan reddine karar vermi tir.

36. Bu karara kar ı da temyiz yoluna ba vurulmu olup temyiz incelemesi bireysel ba vurunun incelendi i tarih itibarıyla devam etmektedir.

IV. LG L HUKUK

37. İlgili hukuk için bkz. ahin Alpay, [GK], B. No: 2016/16092, 11/1/2018, §§ 55-64.

V. NCELEME VE GEREKÇE

38. Mahkemenin 27/2/2020 tarihinde yapımı oldu u toplantıda ba vuru incelenip gere i dü ünüldü:

A. Ki i Hürriyeti ve Güvenli i Hakkının hıal Edildi ine li kin ddialar

1. Yakalama ve Gözaltına Alınma leminin Hukuka Aykırı Oldu una ve Gözaltı Süresinin Makul Olmadı ma li kin ddi

a. Ba vurucunun ddiaları ve Bakanlık Görü ü

39. Ba vurucu; gözaltına alınmasının ceza yargılama usullerine aykırı oldu unu, tahliye edilmeden tekrar gözaltına alındı mını, uzun süre gözaltında tutuldu unu ileri sürmü tür. kinci soru turma kapsamında zaten ceza infaz kurumundayken kanuna kar ı hile ekindeki bir uygulama sonucunda tekrar yakalandı mını, yeni delil elde edilmeden yakalanmasının ve gözaltına alınmasının hukuka aykırı oldu unu iddia etmi tir.

40. Bakanlık görü ünde, darbe te ebbüsü sonrasındaki ola anüstü durum gözönünde bulunduruldu unda ba vurucunun gözaltında bulundu u sürenin makul oldu u de erlendirilmesi yer almaktadır.

41. Ba vurucu, Bakanlık görü üne kar ı beyanında ba vuru dilekçesindeki iddialarını yinelemi tir.

b. De erlendirme

42. Bireysel ba vuru yoluyla Anayasa Mahkemesine ba vurulabilmesi için öncelikle ola an kanun yollarının tüketilmi olması gerekir (*Ay e Zıraman ve Cennet Ye ilyurt*, B. No: 2012/403, 26/3/2013, §§ 16, 17).

43. Anayasa Mahkemesi, kanunda öngörülen gözaltı süresinin a ıldı ı veya yakalama ve gözaltına alınmanın hukuka aykırı oldu u iddiaları ile ola anüstü hâl artları altında geçici bir süre için azami olarak otuz güne kadar uygulanan gözaltı süresinin uzunlu unun makul olup olmadığı ikâyetlerine ili kin olarak bireysel ba vurunun incelendi i tarih itibarıyla asıl dava sonuçlanmamı da olsa 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesinde öngörülen tazminat davası açma imkânının tüketilmesi gereken etkili bir hukuk yolu oldu u sonucuna varmı tır (*Hikmet Kopar ve di erleri* [GK], B. No: 2014/14061, 8/4/2015, §§ 64-72; *Hidayet Karaca* [GK], B. No: 2015/144, 14/7/2015, §§ 53-64; *Günay Da ve di erleri* [GK], B. No: 2013/1631, 17/12/2015, §§ 141-150; *brahim Sönmez ve Nazmiye Kaya*, B. No: 2013/3193, 15/10/2015, §§ 34-47; *Neslihan Aksakal*, B. No: 2016/42456, 26/12/2017, §§ 30-37). Somut olayda ba vurucunun bu kapsamda kalan iddiaları bakımından anılan kararlardan ayrılmayı gerektiren bir durum mevcut de ildir.

44. Açıklanan gerekçelerle ba vurunun bu kısmının di er kabul edilebilirlik ko ulları yönünden incelenmeksizin *ba vuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez oldu una karar verilmesi gerekir.

2. Soru turma Dosyasına Eri imin Kısıtlandırılması

a. Ba vurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

45. Ba vurucu; dosyada gizlilik kararı olduğu için tutuklamaya itiraz ba lamında savunma hakkının kısıtlandırılması, neyle suçlandırılması bilmedi inden tutuklulu a etkili bir şekilde itiraz etme hakkını kullanamadı ını ileri sürmü tür.

46. Bakanlık görüşünde; ilk soru turmada verilen kısıtlama kararına ili kin ikâyetin iddianamenin kabulünden itibaren süresinde yapılmadı ı, ikinci soru turmada ise herhangi bir kısıtlama kararı olmadı ı belirtilerek ikâyetin açıkça dayanaktan yoksun olduğu belirtilmi tir. Bakanlık esas yönünden yaptı ı de erlendirmede soru turma dosyasındaki bilgi ve belgeler incelendi inde ba vurucunun tutuklulu a temel te kil eden bilgi ve belgelerden haberdar olduğu ve dolayısıyla etkili itiraz hakkı açısından bir sorun bulunmadı ını belirtmi tir.

47. Ba vurucu; Bakanlık görüşüne kar ı beyanında dosyada kısıtlama kararı ile tutuklulu un devamı kararı verilemeyece ine ili kin itirazlarının mevcut olduğu unu, tek tek i lemlere kar ı itiraz edilmesinin beklenmeyece ini, ikâyetlerinin tek tek i lemlere de il tutuklamanın bütününe yönelik olduğu unu ileri sürmü tür.

b. De erlendirme

48. Anayasa Mahkemesi, soru turma dosyalarına eri ime yönelik olarak verilen kısıtlama kararlarının tutuklu ki ilerinin özgürlüklerinden mahrum bırakılmalarına kar ı itirazda bulunma hakkı üzerindeki etkisini birçok kararında incelemi tir. Bu kararlarda öncelikle yakalanan veya tutuklanan ki iye yakalama ya da tutuklama sebeplerinin ve hakkındaki iddiaların bildirilmesi gerekti i ancak buradaki bildirim yükümlülü ünün isnat edilen suçlamalara esas tüm bilgi ve delilleri kapsamadı ı belirtilmi , bu ba lamda ba vurucunun tutuklamaya konu suçlamalara ili kin temel unsurları bilip bilmedi i dikkate alınmı tır (*Günay Da ve di erleri*, §§ 168-176; *Hidayet Karaca*, §§ 105-107; *Süleyman Ba rıyanık ve di erleri*, B. No: 2015/9756, 16/11/2016, §§ 248-257).

49. Somut olayda ifade ve sorgu tutanakları, tutuklulu a ili kin kararlar, ba vurucu veya müdafileri tarafından verilen tutuklulu a ili kin dilekçeler ve soru turma dosyasındaki bilgi ve belgeler incelendi inde ba vurucunun tutuklulu a temel te kil eden bilgi ve belgelerden haberdar olduğu u, bunların içeri i hakkında yeterli bilgiye sahip bulundu u, tutukluluk durumuna kar ı itirazlarını sunma konusunda kendisine yeterli imkânın tanındı ı görülmektedir.

50. Açıklanan gerekçelerle ba vurunun bu kısmının di er kabul edilebilirlik ko ulları yönünden incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğu una karar verilmesi gerekir.

3. Tutuklamanın Hukuki Olmadığı İli kin İddia

a. Ba vurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

51. Ba vurucu; ifade ve basın özgürlü ü kapsamındaki eylemleri nedeniyle tutuklandırılması, tutuklanmasının hukuka aykırı olduğu unu bu nedenle ifade ve basın

özgürlü ünün ihlal edildi ini ileri sürmü tür. Ba vurucu, ceza yasalarının geni yorumlanması suretiyle temel haklar kapsamında olan faaliyetlerinin ve dü ünçe açıklamalarının suç olarak de erlendirildi ini ve tutuklamaya konu edildi ini belirterek suç ve cezaların kanunili i ilkesinin ihlal edildi ini iddia etmi tir. Ba vurucu ayrıca aynı fiillere ili kin derdest bir yargılama olmasına ra men ba ka bir soru turma kapsamında tahliye tarihi ile aynı gün ba latılan yeni bir soru turma kapsamında tutuklandı nı belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildi ini ileri sürmü tür.

52. Bakanlık görü ünde, ba vurucunun ilk tutuklulu a ili kin iddialarının süre a mını nedeniyle reddedilmesi ve tutukluluk ile ilgili iddialarla ilgili olarak açtı ı tazminat davasının sonucunun beklenmesi gerekti i belirtilmi tir. Bakanlık ayrıca ba vurucu hakkındaki suçlamaların somut delillere dayandı nı ve darbe te ebbüsü sonrasındaki ola anüstü durum gözönünde bulunduruldu unda ba vurucunun tutuklanmasının temelsiz ve keyfi olmadı nı, ba vurucunun kuvvetli suç üphesi ve bir tutuklama nedeni bulunmaksızın özgürlü ünden yoksun bırakıldı ı ekindeki ikâyetlerinin açıkça dayanaktan yoksun oldu unu vurgulamı tr.

53. Ba vurucu; Bakanlık görü üne kar ı beyanında aynı deliller ve aynı suçlama ile ikinci kez gözaltına alınmasının ve tutuklanmasının hukuka aykırı oldu unu, ikinci soru turmanın tam tahliye edildi i gün ba latılmasının tutuklama kararı veren hâkimler yönünden üphelere yol açtı nı, ikinci soru turmada verilen tutuklama kararına yaptı ı itirazın reddi üzerine süresinde ba vuru yaptı nı, ba vurunun süre a mını nedeniyle reddedilemeyece ini ileri sürmü tür.

b. De erlendirme

54. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması*" kenar ba lıklı 13. maddesi öyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere ba lı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

55. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması*" kenar ba lıklı 15. maddesi öyledir:

"Sava , seferberlik, sıkıyönetim veya ola anüstü hallerde, milletlerarası hukuktan do an yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdi i ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir."

"Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, sava hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dı nda, ki inin ya ama hakkına, maddî ve manevî varlı nın bütünlü üne dokunulamaz; kimse din, vicdan, dü ünçe ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmi e yürütülemez; suçlulu u mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz."

56. Anayasa'nın "*Ki i hürriyeti ve güvenli i*" kenar ba lıklı 19. maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının birinci cümlesi öyledir:

"Herkes, ki i hürriyeti ve güvenli ine sahiptir.

...

Suçlulu u hakkında kuvvetli belirti bulunan ki iler, ancak kaçmalarını, delillerin yokedilmesini veya de i tirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen di er hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir."

57. Anayasa Mahkemesi, olayların ba vurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile ba lı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Bu itibarla somut olayda ba vurucunun bu bölümdeki iddialarının özünün tutuklanmasının hukuki olmadığı na yönelik oldu u anlaşı ldı ından ikâyetlerinin Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında incelenmesi gerekir.

i. Uygulanabilirlik Yönünden

58. Anayasa Mahkemesi *Aydın Yavuz ve di erleri* (aynı kararda bkz. §§ 187-191) kararında, ola anüstü yönetim usullerinin uygulandı ı dönemlerde alınan tedbirlere ili kin bireysel ba vuruları incelerken Anayasa'nın 15. maddesinde ortaya konulan temel hak ve özgürlüklere ili kin güvence rejimini dikkate alaca ını belirtmi tir. Buna göre ola anüstü bir durumun bulunması ve bunun ilan edilmesinin yanı sıra bireysel ba vuruya konu temel hak ve özgürlüklere müdahale te kil eden tedbirin ola anüstü durumla ba lantılı olması hâlinde inceleme Anayasa'nın 15. maddesi uyarınca yapılacaktır.

59. Anayasa Mahkemesi darbe te ebbüsüyle ba lantılı suçlardan uygulanan tutuklama tedbirlerinin ve -do rudan te ebbüslle ba lantılı olmasa bile- te ebbüsün arkasındaki yapılanma olan FETÖ/PDY ile ba lantılı suçlardan uygulanan tutuklama tedbirlerinin hukukili inin incelenmesinde Anayasa'nın 15. maddesinin dikkat alınaca ını belirtmi tir (*Aydın Yavuz ve di erleri*, §§ 237-241; *Selçuk Özdemir* [GK], B. No: 2016/49158, 26/7/2017, §§ 56, 57).

60. Somut olayda ba vurucu hakkında uygulanan her iki tutuklama tedbirine konu suçlamaların bu kapsamda olması nedeniyle bu tedbirlerin hukuki olup olmadığı nın incelenmesi de Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında yapılacaktır. Bu inceleme sırasında öncelikle ba vurucunun tutuklanmasının ba ta Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri olmak üzere di er maddelerinde yer alan güvencelere aykırı olup olmadığı tespit edilecek, aykırılık saptanması hâlinde ise Anayasa'nın 15. maddesindeki ölçütlerin bu aykırılı ı me ru kılıp kılma dı ı de erlendirilecektir (*Aydın Yavuz ve di erleri*, §§ 193-195, 242).

ii. Kabul Edilebilirlik Yönünden

(1) İlk Tutuklama Kararı Bakımından

61. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kurulu u ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 47. maddesinin (5) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesi ç tüzü ü'nün (ç tüzük) 64. maddesinin (1) numaralı fıkrası gere i bireysel ba vurunun ba vuru yollarının tüketildi i, ba vuru yolu ö ngörülmemi ise ihlalin ö renildi i tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması gerekir.

62. Somut olayda ba vurucu 29/7/2016 tarihinde tutuklanmı , 31/3/2017 tarihli karar ile tahliye edilmi tir. Ba vurucu ikinci bir soru turma kapsamında tekrar tutuklanmı ise de bu tutuklama ilk tutuklama kararından farklı yeni bir soru turma kapsamında gerçekte tirilmi tir. İlk tutuklama yönünden hak ihlaline ili kin müdahalenin sona ermesi nedeniyle tahliye kararının bireysel ba vuru süresinin ba latılmasına esas tutulması gerekmektedir. Buna göre ba vurunun tahliye tarihinden itibaren otuz gün içinde yapılması gerekirken 22/5/2017 tarihinde yapıldı ı ve ba vuruda süre a ımı oldu u anla ılmı tır.

63. Açıklanan gerekçelerle ba vurunun bu kısmının di er kabul edilebilirlik ko ulları yönünden incelenmeksizin *süre a ımı* nedeniyle kabul edilemez oldu una karar verilmesi gerekir.

(2) İkinci Tutuklama Kararı Bakımından

64. Açıkça dayanaktan yoksun olmadı ı ve kabul edilemezli ine karar verilmesini gerektirecek ba ka bir neden de bulunmadı ı anla ılan ba vurunun bu kısmının kabul edilebilir oldu una karar verilmesi gerekir.

Kadir ÖZKAYA ve Selahaddin MENTE bu görü e katılmamı lardır.

iii. Esas Yönünden

(1) Genel İlkeler

65. Genel ilkeler için bkz. *ahin Alpay*, [GK], B. No: 2016/16092, 11/1/2018, §§ 77-91.

(2) İlkelerin Olaya Uygulanması

66. Ba vurucu, silahlı terör örgütüne üye olma suçundan yargılandı ı davada tahliye edildikten sonra ba latılan yeni bir soru turma kapsamında 14/4/2017 tarihinde bu kez anayasal düzeni ve hükümeti cebren de i tirme ve yıkmaya te ebbüs suçlarından 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesi uyarınca tutuklanmı tır. Dolayısıyla ba vurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin kanuni dayana ı bulunmaktadır.

67. Kanuni dayana ı bulundu u anla ılan tutuklama tedbirinin me ru bir amacının olup olmadı ı ve ölçülülü ü incelenmeden önce tutuklamanın ön ko ulu olan suçun i lendi ine dair kuvvetli belirtinin bulunup bulunmadı ının de erlendirilmesi gerekir.

68. Somut olayda ikinci tutuklama kararında ba vurucunun Bugün gazetesi muhabiri oldu u, Bugün gazetesinin örgütün basın yayın yapılanmasında yer alan gazete oldu u, örgütün üst düzey yönetimde bulunan H.E. ve S.Y. ile telefon görü me kayıtlarının bulundu u, aynı ekilde *ByLock* kullanan C.S., A.D., B. ., V.Ö., E. ., E.A. gibi örgüt mensuplarıyla telefon görü me kayıtlarının bulundu u, örgütsel bir eylem olarak Zaman gazetesi, Bugün TV, Kanaltürk'e kayyum atanma sürecinde örgüt liderinin talimatı do rultusunda Vatan Caddesi'nde bulunan Emniyet Müdürlü ü ve Zaman gazetesi binalarına giderek burada protesto eylemlerine katıldı ı, FETÖ/PDY'nin basın-yayın ve medya yapılanmasında faaliyette bulundu u, darbe giri imi eylemlerinin etki ajanlı ı görevini ifa etti i belirtildi mi tir.

69. kinci tutuklama kararında dayanılan bu olgulardan ba vurucunun FETÖ/PDY mensuplarıyla ile telefon irtibatının bulunması ve protesto gösterilerine katılması dı ndaki olguların ilk tutuklama kararına ili kin suçlamanın da dayanakları arasında oldu u görülmektedir. Bunun haricinde cep telefonu üzerinde yapılan inceleme sonucunda düzenlenen bilirki i raporunda ba vurucunun *Kakao Talk* isimli mesaj programı aracılı ıyla FETÖ/PDY üyeleri arasında gerçekleşen katalog evlilik tabiri ile tanımlanan örgüt içi evlilik konusunda yazı malar yaptı ı, yazı ma içeriklerinde örgüt jargonuna uygun olarak abiler ve ablalarla isti are edilmesi ekinde tabirler kullanıldı ı ileri sürülmü tür.

70. Ba vurucunun silahlı terör örgütü üyeli i suçundan yargılaması devam ederken yeniden ba latılan bir soru turma kapsamında bu kez anayasal düzeni ve hükûmeti cebren de i tirme ve yıkmaya te ebbüs suçlarından tutuklanması söz konusu olmu sa da bu tutuklamaya konu soru turma dosyasında ve iddianamede yer alan olguların ilk derece mahkemesince darbe te ebbüsüyle ilgili oldu u yönünde bir de erlendirme yapılmamı tır. Mahkemenin her iki tutuklama tedbirine konu dosyalardaki suçlamaya dayanak eylemleri bir bütün olarak silahlı terör örgütü üyeli i suç yönünden de erlendirdi i görülmektedir (bkz. § 34). Bu durumda somut olayın ko ullarında ba vurucu hakkında uygulanan ikinci tutuklama tedbirine konu eylemlerin de terör örgütü üyeli i suçuna yönelik oldu u anla ılmaktadır. Nitekim her iki tutuklama kararında ve iddianamede dayanılan suçlamaya ili kin temel olgular büyük oranda aynıdır.

71. kinci tutuklama kararının dayanaklarından biri olan telefon görü melerinin somut olayın ko ullarında kuvvetli suç belirtisi olarak kabulü mümkündür. Zira ba vurucunun görü me yaptı ı ki ilerin FETÖ/PDY'nin üst düzey yöneticileri oldu u ifade edilmi tir. Di er taraftan cep telefonu üzerinde yapılan inceleme sonucunda düzenlenen bilirki i raporunda yer verilen tespitlerin de FETÖ/PDY ile ba vurucu arasında örgütsel bir ili ki bulundu una dair kuvvetli belirti olarak kabul edilmesinin temelsiz ve keyfî oldu u söylenemez.

72. Öte yandan ba vurucu hakkında uygulanan ve kuvvetli suç üphesinin bulunması ekindeki ön ko ulu yerine gelmi olan tutuklama tedbirinin me ru bir amacının olup olmadı ının ve tutuklamanın ölçülülü ünün de erlendirilmesi gerekir.

73. Ba vurucu hakkında devam olunan yargılamada 31/3/2017 tarihinde ba vurucunun tahliyesine karar verilmi tir. Tahliye kararı veren mahkemenin ba vurucunun kaçma üphesinin veya delilleri etkileme riskinin devam etti i yönünde bir kanaatinin oldu unu söylemek mümkün de ildir. Nitekim Mahkeme tahliye ile birlikte yalnızca yurt dı ı çıkı yasa ı ekindeki adli kontrol tedbirini yeterli görmü tür. Dahası tahliye kararı verilen duru mada hazır bulunan Cumhuriyet savcısı da görü ünde "*dosya kapsamında üzerlerine atılı suç bakımından haklarındaki delil durumu ve üzerlerine atılı delillerin büyük oranda toplanmı olması, içlerinden bazı sanıklar hakkındaki suç vasfının de i me ihtimalinin bulunması, tutuklulu un tedbir mahiyetinde bulunması ve gözaltında ve tutuklulukta geçirdikleri süreler dikkate alınarak*" ba vurucunun da aralarında oldu u bazı sanıkların tahliye edilmeleri gerekti ini ifade etmi tir. Ba vurucu hakkında verilen tahliye kararına kar ı Ba savcılık tarafından bir itirazda da bulunulmamı tır.

74. Buna kar ın ba vurucunun tahliyesine karar verildi i gün Ba savcılık tarafından ba latılan yeni bir soru turma kapsamında yukarıda da de inildi i üzere genel olarak aynı olgulardan hareketle yeniden tutuklama tedbiri uygulanmı tır. Ba vurucu tahliye edildi i gün gözaltına alınmı ve sonrasında isnat edilen suçların "*katalog suçlar arasında yer aldı ı ve*

suçlara ili kin yaptırımın alt sınırları dikkate alındı ında adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacağı" gerekçesiyle tutuklanmıştır. Esasen ilk derece mahkemesinin karar ve de erlendirmelerinden de anlaşılabacağı üzere ikinci tutuklama tedbirine konu suçlama ilk tutuklama tedbirine konu suç ile temelde aynı olgulara dayanmaktadır. Buna göre gerçekte her iki tutuklama tedbiri aynı suçla ili kindir.

75. Bu durumda -yargılandığı davada tahliye edilmiş olan- ba vurucu bakımından temelde aynı suçla ili kin olgulardan hareketle ba latılan bir soru turma kapsamında yeniden tutuklama tedbirinin uygulanmasını zorunlu kılan tutuklama nedenlerinin neler olduğunu ve neden tutuklama tedbirinin ölçülü görüldüğünü tutuklamaya ili kin kararlarda yeterince ifade edildiğini veya somut olayın özelliklerinden anlaşıldığını söylemek mümkün değildir (benzer yöndeki karar için bkz. *Abdullah Kılıç*, B. No: 2016/25356, 8/1/2020, § 85).

76. Açıklanan gerekçelerle ba vurucu hakkında uygulanan ikinci tutuklama tedbirinin Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan güvencelere aykırı olduğunu sonucuna varılmıştır.

77. Bununla birlikte anılan tedbirin Anayasa'nın ola anüstü dönemlerde temel hak ve özgürlüklerin kullanımının durdurulmasını ve sınırlandırılmasını düzenleyen 15. maddesi kapsamında me ru olup olmadığının incelenmesi gerekir.

c. Anayasa'nın 15. Maddesi Yönünden

78. Anayasa'nın 15. maddesine göre sava , seferberlik, sıkıyönetim veya ola anüstü hâllerde temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasının kısmen veya tamamen durdurulabilmesi ve bunlar için Anayasa'nın diğer maddelerinde öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilmesi mümkündür. Ancak Anayasa'nın 15. maddesi, bu hususta kamu otoritelerine sınırsız bir yetki tanımamaktadır. Anayasa'nın diğer maddelerinde öngörülen güvencelere aykırı tedbirlerin Anayasa'nın 15. maddesinin ikinci fıkrasında sayılan hak ve özgürlüklere dokunmaması, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülüklerle aykırı bulunmaması ve durumun gerektirdiği ölçüde olması gerekir. Anayasa Mahkemesince Anayasa'nın 15. maddesine göre yapılacak inceleme bu ölçütlerle sınırlı olacaktır. Mahkeme bu incelemenin usul ve esaslarını ortaya koymuştur (*Aydın Yavuz ve di erleri*, §§ 192-211, 344).

79. Kişinin hürriyeti ve güvenliğini hakkı sava , seferberlik, sıkıyönetim ve ola anüstü hâl gibi ola anüstü yönetim usullerinin benimsendiği dönemlerde Anayasa'nın 15. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan dokunulması yasaklanan çekirdek haklar arasında değildir. Dolayısıyla bu hak yönünden ola anüstü hâllerde Anayasa'daki güvencelere aykırı tedbirler alınması mümkündür (*Aydın Yavuz ve di erleri*, §§ 196, 345).

80. Ayrıca anılan hakkın milletlerarası hukuktan kaynaklanan yükümlülük olarak insan hakları alanında Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden özellikle Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 4. maddesinin (2) numaralı ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 15. maddesinin (2) numaralı fıkralarında ve bu Sözleşme'ye ek protokollerde dokunulması yasaklanan çekirdek haklar arasında olmadığı gibi somut olayda ba vurucunun kişisel hürriyeti ve güvenliğini hakkına yapılan söz konusu müdahalenin milletlerarası hukuktan kaynaklanan diğer herhangi bir yükümlülüğe (ola anüstü dönemlerde de korunmaya devam eden bir güvenceye) aykırı olduğunu da saptanmamıştır (*Aydın Yavuz ve di erleri*, §§ 199, 200, 346; *Turhan Günay [GK]*, B. No: 2016/50972, 11/1/2018, § 86).

81. Bununla birlikte ki i hürriyeti ve güvenli i hakkı devletin bireylerin özgürlü üne keyfi olarak müdahale etmemesini güvence altına alan temel bir haktır (*Erdem Gül ve Can Dündar* [GK], B. No: 2015/18567, 25/2/2016, § 62). Ki ilerin keyfi olarak hürriyetinden yoksun bırakılmaması, hukukun üstünlü üyle ba lı olan bütün siyasal sistemlerin merkezinde yer alan en önemli güvenceler arasındadır. Bireylerin özgürlüklerine yönelik müdahalenin keyfi olmaması, ola anüstü yönetim usullerinin benimsendi i dönemlerde de uygulanması gereken temel bir güvencedir (*Aydın Yavuz ve di erleri*, § 347).

82. Anayasa'nın 15. maddesi uyarınca ola anüstü yönetim rejimlerinin uygulandı ı dönemde temel hak ve özgürlüklere müdahale olu turan tedbirin me ru olup olmadı ı hususunda yapılacak son inceleme, bunun *durumun gerektirdi i ölçüde* olup olmadı ının belirlenmesidir (*Aydın Yavuz ve di erleri*, § 202).

83. Ba vurucu hakkında yargılandı ı davada duru maya katılan Cumhuriyet savcısının da görü ü do rultusunda tahliye kararı verilmesinden hemen sonra temelde aynı olgulardan hareketle ba latılan yeni bir soru turma kapsamında uygulana tutuklama tedbirinin ola anüstü hâl döneminin ko ullarında *durumun gerektirdi i bir tedbir* olarak kabulü oldukça zordur. Bu ba lamda tutuklamaya karar veren Sulh Ceza Hâkimli i, ba vurucu hakkında temelde aynı suçlamaya yönelik olarak görülmekte olan davada A ır Ceza Mahkemesince verilen tahliye kararının gerekçesinde yer alan de erlendirmelerden neden ayrıldı ını ya da ola anüstü hâl durumunun ba vurucunun tutuklanmasını neden gerekli kıldı ını açıklayan bir gerekçe sunmamı tır. Anayasa Mahkemesi de darbe te ebbüsünden yakla ık dokuz ay sonra uygulanan bu ikinci tutuklama tedbirini, somut olayın yukarıda etraflıca açıklanan özellikleri dolayısıyla ola anüstü hâlin gerekli kıldı ı bir önlem olarak de erlendirmemektedir (benzer yöndeki karar için bkz. *Abdullah Kılıç*, § 93).

84. Bu nedenle -Anayasa'nın 15. maddesiyle birlikte de erlendirildi inde de- ba vurucunun her iki tutuklama kararı yönünden de Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası ba lamında ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edildi ine karar verilmesi gerekir.

Serdar ÖZGÜLDÜR bu görü e katılmamı tır.

B. Arama lemleri Nedeniyle Özel Hayata Saygı ile Konut Dokunulmazlı ı Haklarının İhlal Edildi ine İli kin İddia

1. Ba vurucunun İddiaları ve Bakanlık Görü ü

85. Ba vurucu, suç üphesi olmadan evinde arama i leminin gerçekleştirilmesi nedeniyle özel hayata saygı hakkının ihlal edildi ini ileri sürmü tür.

86. Bakanlık görü ünde, ba vurucunun bu ikâyetine ili kin olarak 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesindeki tazminat yolunun tüketilmesi gerekti i belirtilmi tir.

87. Ba vurucu, Bakanlık görü üne kar ı beyanında bu kısma ili kin bir açıklamada bulunmamı tır.

2. De erlendirme

88. Anayasa Mahkemesi *Hülya Kar* ([GK], B. No: 2015/20360, 27/2/2019) kararında, koruma tedbirlerinin maddi hakları ihlal etti i iddiaları yönünden bireysel

ba vuruda yapılması gereken denetimin sınırlarını çizmi tir. Koruma tedbirine karar veren makamların tedbir uygulanmasının gereklili ine dair daha iyi de erlendirme yapabilecek konumda olmaları nedeniyle geni takdir yetkisine sahip oldukları kabul edilmi tir. Bu do rultuda ancak koruma tedbiri nedeniyle u ranılan zararın kaçınılmaz olandan a ır sonuçlara yol açtı ının veya keyfi uygulandı ının ilk bakı ta anla ılacak kadar açık oldu u hâllerde esas yönünden daha ileri bir de erlendirme yapılması gerekti i kabul edilmi tir (ilkeler için bkz. *Hülya Kar*, §§ 21-46).

89. Somut olayda ba vurucu hakkında ba latılan bir soru turma kapsamında ba vurucunun üzerinde 18/7/2016 tarihinde, konutunda ve aracında ise 19/7/2016 tarihinde arama yapıldı ı tespit edilmi tir. Ba vurucu, bu tedbir nedeniyle özel hayata ve aile hayatına saygı ile konut dokunulmazlı ı haklarının ihlal edildi ini iddia etmektedir. Söz konusu tedbirin, bir soru turma kapsamında maddi gerçe in ortaya çıkmasını temin etmek amacıyla gerçekleştirildi i anla ılmaktadır.

90. Koruma tedbirine yönelik ikâyetlerde Anayasa Mahkemesi kararın verildi i dönemin artlarını dikkate alır. Ba vuruya konu koruma tedbiri maddi gerçe in ortaya çıkmasını temin etmek amacıyla ve suç üphesi bulunan hâllerde uygulanmı tir. Söz konusu tedbir öngörülebilir, kesin bir hukuki düzenlemeye dayanmaktadır ve ba vurucuya itirazlarını sorumlu makamlar önünde etkin bir biçimde ortaya koyabilme olana ı tanımını tir. Bundan ba ka tedbir süreklilik arz eder biçimde uygulanmamı tir.

91. Ba vuru konusu koruma tedbirinin türü, süresi, uygulanma tarzı ve ki inin ya amı üzerindeki etkileri birlikte de erlendirildi inde ba vurucunun u radı ı zararın kaçınılmaz olandan a ır oldu u veya koruma tedbirinin keyfi uygulandı ı de erlendirilmemi ; ba vurucu da bireysel ba vuru formunda aksini kanıtlayacak bir açıklamada bulunmamı tir.

92. Açıklanan gerekçelerle ba vurunun bu kısmının özel hayata saygı ve konut dokunulmazlı ı haklarına yönelik bir ihlalin olmadığı nın açık olmasından dolayı incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez oldu una karar verilmesi gerekir.

C. Haberle me Hürriyetinin hlal Edildi ine li kin ddia

1. Ba vurucunun ddiaları ve Bakanlık Görü ü

93. Ba vurucu; ceza infaz kurumunda mektup hakkından mahrum bırakıldı ını, kendisine gönderilen mektupları alamadı ını, mektup gönderme hakkının da bulunmadı ını ileri sürmü tür.

94. Bakanlık görü ünde, ba vurucunun bu ikâyeti nedeniyle nfaz Hâkimli ine ba vurmadı ı belirtilmi ; bu nedenle ba vurunun bu kısmının ba vuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez bulunması gerekti i ifade edilmi tir.

95. Ba vurucu, Bakanlık görü üne kar ı beyanında bu kısma ili kin bir açıklamada bulunmamı tir.

2. De erlendirme

96. Ba vurucunun anılan ikâyetiyle ilgili olarak 6/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı nfaz Hâkimli i Kanunu'nun 4. maddesinde bu tarz uygulamalara ili kin ikâyetleri karara ba lama konusunda infaz hâkimli inin görevli oldu u açıkça belirtilmi tir. Bireysel ba vuru

dosyaları incelendi inde ise ba vurucunun bu ikâyetine ili kin olarak infaz hâkimli ine ba vuruda bulundu u hususunda herhangi bir bilgi ya da belgeye rastlanmamı tır. Bu nedenle ba vurucunun hukuk sisteminde mevcut idari ve yargısal yolları tüketmeksizin bireysel ba vuruda bulundu u anla ılmaktadır.

97. Açıklanan gerekçelerle ba vurunun bu kısmının *ba vuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez oldu una karar verilmesi gerekir.

D. Adil Yargılanma Hakkının ihlal Edildi ine li kin ddiia

1. Ba vurucunun ddiiaları ve Bakanlık Görü ü

98. Ba vurucu; ceza infaz kurumunda tutuklu bulundu u sürede avukatıyla özel görü me imkânı bulamadı ını, görü melerini infaz koruma görevlisi nezaretinde ve kamera kaydına alınarak gerçekle tirebildi ini, avukatıyla bilgi ve belge alı veri inde bulunamadı ını, bu suretle savunma hakkının kısıtlandı ını, yargılamayı yapan mahkemenin ba ımsız ve tarafsız olmadı ını belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildi ini ileri sürmü tür.

99. Bakanlık görü ünde, ba vurucunun bu ikâyeti nedeniyle infaz hâkimli ine ba vurmadı ı belirtilmi ; bu nedenle ba vurunun bu kısmının *ba vuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez bulunması gerekti i ifade edilmi tir. Bakanlık ayrıca ola anüstü hâl artları dikkate alındı ında ba vurucunun avukatı ile görü mesi esnasında ba vurulan tedbirlerin keyfî ve temelsiz olmadı ını belirtmi tir.

100. Ba vurucu, Bakanlık görü üne kar ı beyanında avukatıyla görü ememesi ili kin ikâyetlerini kovu turmanın ba ında verdi i ilk dilekçeyle ortaya koydu unu ileri sürmü tür.

2. De erlendirme

101. Bireysel ba vuru yoluyla Anayasa Mahkemesine ba vurulabilmesi için öncelikle ola an kanun yollarının tüketilmi olması gerekir (*Ay e Zıraman ve Cennet Ye ilyurt*, §§ 16, 17).

102. Somut olayda ba vurucu, hakkında yargılama devam ederken Anayasa Mahkemesine bireysel ba vuruda bulunmu tur. Anayasa Mahkemesince inceleme yapıldı ı tarih itibarıyla da ba vurucu hakkındaki davanın istinaf incelemesi devam etmektedir. Ba vurucunun hakkındaki soru turma ve yargılama süreçlerinde yapılan uygulamalar nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildi i iddialarına ili kin ikâyetlerini kanun yollarında ileri sürebilme ve ileri sürmü ise ikâyetlerinin bu a amalarda incelenme imkânı bulunmaktadır. Bu çerçevede ba vurucu tarafından temyiz süreçlerinin sonuçlanması beklenmeden ileri sürülen adil yargılanma hakkının ihlal edildi i yönündeki ikâyetlerin bireysel ba vuruya konu edildi i görülmü tür.

103. Açıklanan gerekçelerle ba vurunun bu kısmının di er kabul edilebilirlik ko ulları yönünden incelenmeksizin *ba vuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez oldu una karar verilmesi gerekir.

E. Kötü Muamele Yasa mın ihlal Edildi ine li kin ddi

1. Ba vurucunun ddi

104. Ba vurucu; geçmi te verem hastalı ı geçirdi ini, hâlâ risk altında oldu unu, safra kesesi alındı ı için özel diyetle beslenmesi ve düzenli spor yapması gerekti ini, mevcut ceza infaz kurumu ko ullarının sa lık durumunu olumsuz etkiledi ini, ceza infaz kurumunda ba ka hastalıklara yakalandı ını, ko u unun de i tirilmesi taleplerinin dikkate alınmadı ını belirterek kötü muamele yasa mın ihlal edildi ini ileri sürmü tür.

105. Bakanlık görü ünde; ba vurucunun 4675 sayılı Kanun'daki infaz hâkimli i yolunu tüketmedi i belirtilerek ba vurunun kabul edilemez bulunması gerekti i belirtilmi tir. Bakanlık esas yönünden yaptı ı de erlendirmede ceza infaz kurumunda ba vurucuya sa lanan imkânlar dikkate alındı ında kötü muamele iddiasının açıkça dayanaktan yoksun oldu unu belirtmi tir.

106. Ba vurucu, Bakanlık görü üne kar ı beyanında ba ına kötü eyler gelece inden korktu u için herhangi bir ikâyette bulunmadı ını, bu konulara ili kin bir milletvekili tarafından suç ihbarı niteli inde bir soru önergesi verildi ini, bunun ihbar niteli inde kabul edilip resen soru turma ba latılması gerekti ini ifade etmi tir.

2. De erlendirme

107. Bireysel ba vuru yolunun ikincil niteli i gere i Anayasa Mahkemesine ba vuruda bulunulabilmesi için öncelikle ola an kanun yollarının tüketilmesi zorunludur. Ba vurucunun bireysel ba vuru konusu ikâyetini öncelikle ve süresinde yetkili idari ve yargısal mercilere usulüne uygun olarak iletmesi, bu konuda sahip oldu u bilgi ve delilleri zamanında bu makamlara sunması, bu süreçte dava ve ba vurusunu takip etmek için gerekli özeni göstermi olması gerekir (*smail Bu ra lek*, § 17).

108. Somut olayda 4675 sayılı Kanun'un 4. ve 5. maddeleri gere ince ba vurucunun ikâyetlerini iletebilece i ve yapıldı ını iddia etti i kötü muameleye derhâl son verilmesini isteyebilece i idari ve yargısal mercilerin bulundu u görülmektedir. İlgili hükümler kapsamında ba vurucu, ikâyetlerini öncelikle yetkili bu idari ve yargısal mercilere iletip tutulma yeri ve ko ulları sebebiyle kötü muameleye maruz bırakıldı ını ileri sürebilecek ve bu ko ulların en kısa zamanda uygun hâl e getirilmesini ve/veya kötü muamele iddiasına konu i lemin infazının durdurulmasını ya da ertelenmesini isteyebilecek iken anılan yollara ba vurmamı tır.

109. Açıklanan gerekçelerle ba vurunun bu kısmının di er kabul edilebilirlik ko ulları yönünden incelenmeksizin *ba vuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez oldu una karar verilmesi gerekir.

F. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

110. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesi ile (2) numaralı fıkrası öyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, ba vurucunun hakkının ihlal edildi ine ya da edilmedi ine karar verilir. hhal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmı sa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde ba vurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

111. Ba vurucu, 1.000.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmu tur.

112. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Do an* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldı nda ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (*Aligül Alkaya ve diğerleri* (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

113. Bireysel ba vuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiğ i takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural mümkün olduğu unca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Do an*, §§ 55, 57).

114. Ba vuruda, tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının ihlal edildiğine karar verilmiştir. Ba vurucu hakkındaki davada 18/8/2017 tarihinde ba vurucunun tahliyesine karar verilmiş ve ba vurucunun tutukluluk hâli sona ermiştir.

115. Öte yandan somut olayda ihlalin tespit edilmesinin ba vurucunun uğradığı zararların giderilmesi bakımından yetersiz kalacağı açıktır. Ba vurucunun kişisel hürriyeti ve güvenliğini hakkına yönelik müdahale nedeniyle yalnızca ihlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında ba vurucuya net 30.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

116. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 257,50 TL harç ve 3.000 TL vekâlet ücretinden oluşan 3.257,50 TL yargılama giderinin ba vurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

A. 1. Yakalama ve gözaltına alınma işleminin hukuka aykırı olduğuna ve gözaltı süresinin makul olmadığına ilişkin iddianın *ba vuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDU ÜZÜMLÜ YERİNE,

2. Soru turma dosyasına erişimin kısıtlanmasından dolayı kişisel hürriyeti ve güvenliğini hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDU ÜZÜMLÜ YERİNE,

3. Tutuklamanın hukuki olmamasından dolayı ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edildi ine ili kin iddianın ilk tutuklama yönünden *süre a umi* nedeniyle KABUL ED LEMEZ OLDU UNA OYB RL YLE,

4. Tutuklamanın hukuki olmamasından dolayı ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlal edildi ine ili kin iddianın ikinci tutuklama yönünden KABUL ED LEB L R OLDU UNA Kadir ÖZKAYA ve Selahaddin MENTE 'in kar ıoyu ve OYÇOKLU UYLA,

5. Arama i lemlerinden dolayı özel hayata saygı ile konut dokunulmazlı ı haklarının ihlal edildi ine ili kin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL ED LEMEZ OLDU UNA OYB RL YLE,

6. Haberle me hürriyetinin ihlal edildi ine ili kin iddianın *ba vuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle KABUL ED LEMEZ OLDU UNA OYB RL YLE,

7. Adil yargılanma hakkının ihlal edildi ine ili kin iddianın *ba vuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle KABUL ED LEMEZ OLDU UNA OYB RL YLE,

8. Kötü muamele yasa ının *ba vuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle KABUL ED LEMEZ OLDU UNA OYB RL YLE,

B. Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ikinci tutuklama yönünden HLAL ED LD NE Serdar ÖZGÜLDÜR'ün kar ıoyu ve OYÇOKLU UYLA,

C. Ba vurucuya net 30.000 TL manevi tazminat ÖDENMES NE, tazminata ili kin di er taleplerin REDD NE,

D. 257,50 TL harç ve 3.000 TL vekâlet ücretinden olu an 3.257,50 TL yargılama giderinin ba vurucuya ÖDENMES NE,

E. Ödemelerin, kararın tebli ini takiben ba vurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığı na ba vuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdi i tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FA Z UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örne inin bilgi için stanbul 25. A ır Ceza Mahkemesine (E.2017/67) GÖNDER LMES NE,

G. Kararın bir örne inin Adalet Bakanlığı na GÖNDER LMES NE 27/2/2020 tarihinde karar verildi.

Ba kan
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Yusuf evki HAKYEMEZ

Üye
Selahaddin MENTE

KAR IOY GEREKÇES

Ba vurucu FETÖ örgütü üyesi oldu u iddiasıyla 29.7.2016 tarihinde tutuklanmı , bu suçtan hakkında 16.1.2017 tarihinde iddianame düzenlenmi , 31.3.2017 tarihinde adli kontrol artıyla da tahliye edilmı olmakla birlikte; aynı gün itibariyle bu kez Anayasal düzeni ortadan kaldırmaya te ebbüs suçundan gözaltına alınmı , bu suçtan 14.4.2017 tarihinde tutuklanmı , bu suçtan hakkında 5.6.2017 tarihinde iddianame düzenlenmi , bu iki ayrı suçtan vaki yargılaması tek dosyada birle tirilmı , 18.8.2017 tarihinde ikinci suç nedeniyle tahliye edilmı tir. Sürdürülen yargılamada; HTS analiz raporlarına göre sanı ın örgüt liderine direk ba lı olan isti are heyetinin iki üyesi ile FETÖ örgütü üyesi olup yargılanmakta olan birçok ki iyle, keza Bylock kullanıcısı çok sayıda örgüt üyesi ile irtibat halinde olu u, 18.1.2018 tarihli Bilirki i raporuna göre ba vurucunun cep telefonunda tamamı örgüt ritüelleri ve dili ile olu turulan mesaj içerikleri ile örgüt liderine ait çok sayıda sohbet ve vaaz videolarının bulun u, keza örgütün kullandı ı "Kakao Talk" adlı programı kullanması gibi olguların mevcut oldu u, neticede bu deliller dikkate alınarak örgüt üyeli i suçundan 6 yıl 3ay hapis cezası ile tecziye edildi i, bu karara kar ı vaki istinaf isteminin reddedildi i, ancak yargılamanın temyiz a masında derdest oldu u, dolayısıyla ikinci tutuklama yönünden derece mahkemelerinin kararlarının temelsiz ve keyfi oldu unun söylenemeyece i, gösterilen gerekçelerin ilgili ve yeterli oldu u, Anayasanın 19. maddesinde güvence altına alınan ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının ihlâl edilmedi i kanaatine vardı imdan; ço unlu un aksi yöndeki kararına katılamadık.

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Selahaddin MENTE

KAR IOY

Anayasa'nın 148. maddesinin üçüncü fıkrası ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kurulu u ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 45. maddesinin (1) numaralı fıkrası gere i bireysel ba vuru yoluyla Anayasa Mahkemesine ba vurabilmek için ola an kanun yollarının tüketilmi olması gerekir. Temel hak ve özgürlüklere saygı, devletin tüm organlarının anayasal ödevi olup bu ödevin ihmal edilmesi nedeniyle ortaya çıkan hak ihlallerinin düzeltilmesi idari ve yargısal makamların görevidir. Bu nedenle temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildi i iddialarının öncelikle derece mahkemeleri önünde ileri sürülmesi, bu makamlar tarafından de erlendirilmesi ve bir çözüme kavu turulması esastır (Ay e Zıraman ve Cennet Ye ilyurt, B. No: 2012/403, 26/3/2013, § 16).

Tüketilmesi gereken ba vuru yollarının ula ılabilir olması yanında telafi kabiliyetini haiz olması ve tüketildi inde ba vurucunun ikâyetlerini gidermede makul ba arı ansı tanınması gerekir. Bir ba ka söyleyi le, etkili oldu u kabul edilecek olan ba vuru yolunun, Anayasa'da öngörölmü güvencelere aykırılık nedeniyle hakkın ihlal edildi ini özü itibarıyla tespit etme ve yeterli giderim sa lama imkânı sunan bir yol olması gerekmektedir. Dolayısıyla mevzuatta bu yollara yer verilmesi tek ba ına yeterli olmayıp uygulamada da etkili oldu unun gösterilmesi ya da en azından etkili olmadı ının kanıtlanmamı olması gerekir (Ramazan Aras, B. No: 2012/239, 2/7/2013, § 29). Bununla birlikte soyut olarak makul bir ba arı sunma kapasitesi bulunan bir ba vuru yolunun uygulamada ba arıya ula mayaca ına dair üphe, o ba vuru yolunun tüketilmemesini haklı kılmaz. Özellikle sonradan olu turulan ve henüz uygulaması olmayan ba vuru yollarının bu kapsamda de erlendirilmesi gerekir (Ramazan Korkmaz, B. No: 2016/36550, 19/7/2017, §33).

Öte yandan, ba vurucuların belirli bir hukuk yolunun etkilili i konusunda sadece bir ku ku duyması, kendilerini söz konusu hukuk yolunu tüketme giri iminde bulunma yükümlülü ünden kurtarmaz. Ba vuruculardan, yorum yetkilerini kullanarak mevcut hakları geli tirme fırsatı vermek için yargı organlarına ba vurmaları beklenebilir. Ancak yerle ik mahkeme içtihatları ı ı nda, belirtilen hukuk yolunun gerçekte olumlu sonuçlanması konusunda makul bir ihtimalin bulunmadı ı durumlarda ise ba vurucunun söz konusu hukuk yolunu kullanmamı olması ba vuru yollarının tüketilmedi i sonucunu do urmaz. Bununla birlikte bir hukuk yolunun ba arısız oldu unu ortaya koyacak bir durum söz konusu de ilse o hukuk yolunun etkili bir ekilde i ledi ine ili kin emsal davaların bulunmaması tek ba ına ba vurucuyu bu hukuk yolunu tüketme yükümlülü ünden kurtarmaz. Zira ba vurucunun bu hukuk yoluna ba vurması halinde mahkemelerin içtihatlarını ba vurucunun lehine olacak ekilde geli tirmeleri ihtimali her zaman vardır.

Somut olayda, 31.03.2017 tarihinde tahliye edilmesinin ardından aynı gün ba latılan yeni bir soru turma kapsamında 14.04.2017 tarihinde yeniden tutuklanan ve 22.05.2017 tarihinde bireysel ba vuruda bulunan ba vurucunun suç isnadına ba lı tutulma durumu, 18.08.2017 tarihinde serbest bırakılmasıyla (tahliye edilmesiyle) birlikte bu tarihten itibaren sona ermi bulunmaktadır. Anayasa Mahkemesince ba vurunun incelendi i tarih itibarıyla ba vurucunun suç isnadına ba lı olarak hürriyetinden yoksun bırakılması hali sona ermi bulundu undan, bireysel ba vuru kapsamında tutuklulu un hukuki olmadı ı yönünden yapılabilecek olan olası bir ihlal tespiti, ba vurucu açısından ancak lehine bir miktar tazminata hükmedilmesi sonucunu do urabilecektir. Bunun dı nda muhtemel bir ihlal kararına ba lı olarak ba vurucu açısından (örne in tahliye edilmek gibi) bir sonuç ortaya çıkmayacaktır.

Hal böyle olunca, belirtilen duruma ba lı olarak, bireysel ba vurunun ikincillik niteli i gere ince, olayda, a ama itibarıyla bireysel ba vuru yolu dı nda ba vurucuya, tutmanın hukuki olmadı nı tespit edecek ve giderim olarak da tazminat ödenmesini sa layabilecek ba ka bir hak arama yolunun mevcut olup olmadı nın incelenmesi gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesi'nce, tutuklamanın hukuki olmadı ı iddiasına dayalı olarak yapılan tüm ba vurularda, tutuklama kararının hukuka aykırı oldu una ili kin iddia incelenirken ilk olarak ikâyet konusu tutuklamanın kanuni dayana nın bulunup bulunmadı ı, ikinci olarak kuvvetli suç üphesinin mevcut olup olmadı ı, üçüncü olarak tutuklamanın me ru bir amacının bulunup bulunmadı ı (tutuklama nedenlerinin var olup olmadı ı), son olarak da tutuklama tedbirinin ölçülü olup olmadı ı incelenmektedir.¹

Anayasa Mahkemesince yapılan bu inceleme, 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun 100 ve 101. maddelerde yer alan hükümlerle de uyumlu bir incelemedir. Zira 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre "Kuvvetli suç üphesinin varlı nı gösteren somut delillerin ve bir tutuklama nedeninin bulunması halinde, üpheli veya sanık hakkında tutuklama kararı verilebilir. in önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülü olmaması halinde, tutuklama kararı verilemez." Yine aynı Kanunun 101. maddesinin ikinci fıkrasına göre de "Tutuklamaya, tutuklamanın devamına veya bu husustaki bir tahliye isteminin reddine ili kin kararlarda; a) Kuvvetli suç üphesini, b) Tutuklama nedenlerinin varlı nı, c) Tutuklama tedbirinin ölçülü oldu unu gösteren deliller somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterilir."

Öte yandan, 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesinin (1) numaralı fıkrasına (fıkranın a bendine) göre "*Suç soru turması veya kovu turması sırasında; kanunlarda belirtilen ko ulları dı nda yakalanan, tutuklanan veya tutuklulu unun devamına karar verilen, ... ki iler, maddi ve manevi her türlü zararlarını, Devletten isteyebilirler.*"

Görüldü ü üzere 141. maddenin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde de "tutuklama için kanunda belirtilen ko ullara" atıf yapılmaktadır. Dolayısıyla Kanunda (kuvvetli suç üphesi, tutuklama nedeni, ölçülülük gibi) öngörülen ko ullara aykırı olarak tutuklandı nı dü ünen bir ki i için Kanun tazminat isteme ve alma imkânı öngörmektedir.

Anayasa Mahkemesi konuya ili kin önceki kararlarında; bireysel ba vurunun incelenme tarihi itibarıyla ba vurucunun tutukluluk halinin sona ermi olması ve tutuklama tedbirinin ili kili oldu u kamu davasında verilen beraat veya mahkûmiyet hükmünün kesinle mi olması artlarının bir arada gerçekle mi olması hallerinde, ba vurucunun tutuklamanın hukuka aykırı oldu u iddiasına yönelik olarak CMK 141/1-a hükmü kapsamında tazminat davası açabilece ini belirtmi ve mezkûr iddiayı ba vuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez bulmu tur.² Bununla birlikte, ba vurucu tahliye edilmis olsa dahi hakkında açılan kamu davasının devam ediyor olması veya hakkında verilen beraat veya mahkûmiyet hükmünün kesinle memi olması hallerinde ise tutuklamanın

¹ Halas Aslan, B. No: 2014/4994, 16.2.2017.

² Re at Ertan, 2013/5700, 15/04/2015, § 26; Mehmet Emin Güne , 2013/5707, 16/04/2015, § 29; Mecit Gümü , 2013/9105, 25/6/2015, §32; Hüseyin Hançer, 2013/8319, 7/1/2016, §§ 39, 40; Ömer Köse, 2014/12036, 16/11/2016, § 34

hukuki olmadı ı iddiasına dayalı ba vuruları CMK 141/1-a hükmü kapsamı dı ında tutmu ve i in esasını incelemi tir.

Anayasa Mahkemesi, tutuklamanın hukuki olmadı ı iddiasına ili kin ba vurularda yukarıda belirtildi i ekilde ortaya koydu u yakla ımını sonradan kısmen de i tirmi bulunmaktadır. Mahkemenin güncel yakla ımında, tutuklamanın hukuki olmadı ı iddiasının CMK 141. madde kapsamında tazminata konu edilebilece inin kabul edildi i tek durum, CMK 141/1-e hükmünde düzenlenen tazminat nedenine ili kin durumdur.

Anayasa Mahkemesinin son dönemdeki birçok kararına göre; ba vuruya konu edilen tutuklamanın ili kili/İlgili oldu u davada ba vurucu hakkında beraat kararı verilmi veya ba latılan soru turmada kovu turmaya yer olmadı ına dair karar verilmi ve bu kararlar bireysel ba vurunun incelendi i tarih itibarıyla kesinle mi ise tutuklamanın hukuki olmadı ı iddiası, CMK 141/1 a ve e hükmünde düzenlenen tazminat yolunun tüketilmedi i gerekçesiyle kabul edilemez bulunmaktadır.³ Mahkeme, bu içtihadında CMK 141/1-e hükmünün yanı sıra CMK 141/1-a hükmünü de dikkate almakta ve söz konusu hükümlerde öngörülen tazminat yolunu tutuklamanın hukuki olmadı ı iddiası yönünden etkili bir kanun yolu olarak nitelendirmektedir.⁴ Tutuklulu un hukuki olmadı ı iddiasına dayalı tüm ba vurularda, belirtilen durum dı ındaki tüm hallerde ise i in esasını incelenmektedir.

Öte yandan Anayasa Mahkemesi, CMK 141/1-a hükmünde düzenlenmi olan, kanunlarda belirtilen ko ullar dı ında tutuklulu un devamına karar verilmesi halini de kanuna uygun olarak tutuklandı ı hâlde makul sürede yargılama mercii huzuruna çıkarılmayan ve bu süre içinde hakkında hüküm verilmeyen ki ilerın tazminat alabilece ini öngören CMK 141/1-d'de düzenlenen tazminat yoluyla beraber de erlendirmektedir. Bir ba ka söyleyi le Mahkeme, tutuklulu un kanuna aykırı bir ekilde gerekçesiz kararlarla uzatılarak makul sürenin veya kanuni sürenin a ıldı ına ili kin iddiaları, ba vuru yollarının tüketilmemesi gerekçesine dayanarak reddetmekte ve CMK'nın 141. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ve (d) bentlerine birlikte dayanmaktadır.⁵

Belirtilen durumla birlikte, Mahkemece, gözaltının hukuki olmadı ına ili kin ikâyetlere dayalı ba vurularda da CMK'nın 141. maddesindeki tazminat yoluna ba vurulması gerekti i söylenmektedir. Bir ba ka söyleyi le, gözaltının hukuki olmadı ına ili kin ikâyetlerde de davanın mahkûmiyetle sonuçlanıp sonuçlanmadı ına, davanın devam ediyor olup olmadı ına bakılmaksızın ba vuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemezlik kararı verilmektedir.⁶

Anılan kararlarda bu kapsamdaki taleplerle ilgili olarak davanın esasının sonuçlanmasına gerek olmadı ı yönündeki Yargıtay kararlarına atıf yapıldı ı için gözaltının hukuki olmadı ına ili kin ikâyetlerde CMK'nın 141. maddesindeki yolun tartı masız bir biçimde etkili bir hukuk yolu oldu u iddia edilebilir ise de; Yargıtay tarafından istikrarlı bir biçimde tersine olu turulmu bir uygulama tespit edilmedi i sürece, tutuklamanın hukuki olmadı ı iddiasına dayalı ba vurularda ba vuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul

³ Kamil Erdo an, B. No: 2017/4023, 19/4/2018, §40; Bilal Canpolat, §§ 37-43; Fatma Maden, §49; Ertu rul Ra it Benal, B. No: 2016/25245, 17/7/2018, §42

⁴ Fatma Maden, §47, Ertu rul Ra it Benal, §40

⁵ Erkam Abdurrahman Ak, B. No: 2014/8515, 28/9/2016, §54; rfan Gerçek, B. No: 2014/6500, 29/9/2016, §37

⁶ Neslihan Aksakal, B. No: 2016/42456, 26/12/2017, § 30- 38; Ahmet Ünal, B. No: 2016/17624, 9/5/2018, § 24-26.

edilemezlik kararı verilirken, bu konuda Yargıtay uygulamasının var olup olmadığına bakılmasına gerek olmadığından ve biraz önce de inilen kararlarda atıf yapılan Yargıtay kararları⁷ somut delil olmadan gerçekleştirilen iddia edilen bir gözüaltına alınmayla ilgili olmadığından anılan iddiaya itibar edilmesi mümkün değildir.⁸

Hal böyle olunca, gözüaltı ve tutuklama tedbirlerinin hukuka aykırı olduğu iddialarının her ikisini de içeren başvurulara, Anayasa Mahkemesince, gözüaltı tedbirine dair iddia yönünden tazminat yoluna başvurulması gerektiğine karar verilirken, tahliye edilmiş bir başvurucunun tutuklama tedbirine ilişkin iddiasında tazminat yolunun gösterilmemesi çelişkili bir durum oluşturmaktadır.

Öte yandan, Anayasa Mahkemesi'nce, etkili bir başvuru yolunun bulunup bulunmadığının belirlenmesinde başvuru uygulamasına atıf yapma yaklaşımlarından B.T. kararıyla vazgeçilmiştir. B.T. kararında, geri gönderme merkezlerindeki tutukluların kötü muamele olduğu iddiasına dayalı başvuru, başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez bulunmuştur. Anayasa Mahkemesi, geri gönderme merkezlerindeki tutukluların kötü muamele olduğu iddiasını, uygulamada başarıyla sonuçlandırılmı gösteren herhangi bir örneği tespit etmemiş olmasına rağmen, tam yargı davasına konu edilebileceğini belirterek incelememiştir.

Öte yandan, gözetim altında tutulma tutuklularına karşı etkili bir başvuru yolunun bulunmadığı iddiasına dayalı başvuruda Mahkeme; AYM'nin Türk hukukunda tutulma tutuklularına karşı etkili bir başvuru olmadığına dair kararları bulunduğunu belirttiğinden sonra, yasal düzenlemeyle oluşturulan ve kanunun objektif anlamına bakıldığında var olduğu hususunda bir tereddüt uyandırmayan bir hukuksal yolun fiilen denetlenmemesi veya kullanılmamasının söz konusu yolun etkili olmadığı veya bulunmadığı sonucuna ulaşılabileceği bakımından yeterli olmayacağı tespitinde bulunmuş, bu tespit kapsamında da bu güne kadar böyle bir davanın açıldığını ve tazminata hükmedildiğini gösteren herhangi bir mahkeme kararının mevcut olmamasına dayanılarak tazminata ilişkin etkili bir başvuru yolunun bulunmadığının söylenmesinin hatalı olduğunu ifade etmiştir.⁹

Cafer Yıldız kararında da benzer bir değerlendirilmeyle kabul edilemezlik kararı verilmiştir. Anayasa Mahkemesi, Cafer Yıldız kararında, tutukluluk incelemeleri sonucunda verilen kararların tebliğ edilmemesi ya da tutukluluğa yapılan itirazın karara bağlanmaması nedeniyle tutuklama işlemine karşı başvuru imkanlarından yararlandırılmamaya ilişkin iddiaların CMK'nın 141. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (k) bendi kapsamında açılacak davada incelenebileceği gerekçesiyle kabul edilemezlik kararı vermiştir. Mahkeme, buradaki tazminat yolunun başarıyla uyguladığını gösteren emsal davalar bulunmamasına rağmen böyle bir hukuk yolunun kesinlikle başarısız olacağını iddia edebilmeyi ortaya koyacak bir durum da söz konusu olmadığı için bu türden ikâyetlere çözüm getirmeye elverişli nitelik taşıyan bu yola ilişkin kazandırmak ve yasal düzenlemenin kapsamını belirlemek amacıyla derece mahkemelerine başvurulmasında yarar bulunduğunu belirtmiştir.¹⁰

⁷ Yargıtay 12. Ceza Dairesinin 1/10/2012 tarihli ve E.2012/21752, K.2012/20353 sayılı kararı

⁸ Benzer durumlar bakımından, Yargıtay uygulamasında tazminat yolunun başarıyla uyguladığını gösteren emsal kararlar bulunmamasıyla birlikte, böyle bir hukuk yolunun kesinlikle başarısız olacağını iddia edebilmeyi ortaya koyacak bir durum da söz konusu değildir

⁹ B.T. [GK], B. No: 2014/15769, 30/11/2017, §§ 40-60.

¹⁰ Cafer Yıldız, B.No: 2014/9308, 9/1/2018, §§ 37-40; Yağar Saçlı, B. No: 2014/9311, 24/1/2018, §§ 37-40.

Tahliye edilen ve hakkında açılan kamu davası devam eden ki inin CMK 141/1-a kapsamında açılacak tazminat davasında kuvvetli suç üphesinin ve tutuklulu un di er kanuni artlarının bulunmadı na ili kin yapılacak tespitin devam eden kamu davasını etkileyebilecek olması ve tazminat davasını yürüten mahkemenin bu tür de erlendirmelerden kaçınabilece i ihtimali yahut hakkında mahkûmiyet hükmü verilen ve bu hüküm kanun yolu incelemesi a masında olan veya kesinle en ki iler in açacakları tazminat davasında mahkemenin, tutuklama tedbirinin hukuka aykırı olup olmadığı tespitini kanun yolu merciinin verdi i veya verece i karara ra men yapıp yapamayaca ı hususları da kanun yolunun etkilili i açısından elbette ki büyük önem ta ımaktadır. Bununla birlikte, bu ba lamda, ki inin tutuklanması ve tahliye edilmesi ile hakkında beraat veya mahkûmiyet hükmü verilmesi arasında belirleyici ölçüde bir ba lantı olmadığını söylemek yerinde olacaktır.

Belirtilen duruma göre, bir ki inin tutuklanması hukuka uygun olmakla birlikte bu ki i kamu davasından beraat edebilir ya da tutuklanması hukuka aykırılık arz ederken hakkında açılan davada mahkûmiyet sonucuna varılabilir. Bu nedenle CMK 141/1-a kapsamında açılacak bir davada tutuklulu un hukukili ine ili kin olarak ki i hakkındaki ceza davasından ba ımsız bir inceleme yapılmasının mümkün oldu u sonucuna varılmalıdır. (Muzaffer Korkmaz, Koruma Tedbiri Nedeniyle Tazminat Davaları ve Anayasa Mahkemesine Bireysel Ba vuru, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2019, s. 93). Tutuklulu un hukukili inin incelenmesinde, tutuklamanın ili kili/ilgili oldu u davada mahkûmiyet veya beraat kararı verilmi olmasının ya da davanın devam ediyor olmasının bir önemi olmamalıdır. Nitekim Anayasa Mahkemesince de, mahkûmiyet kararı verilmesi veya davanın devam ediyor olması durumunda da tutuklamanın hukukili i incelenmektedir.¹¹ E er bir davanın devam ediyor olması veya davada mahkûmiyet kararı verilmesi tutuklamanın hukukili inin incelenmesine engel te kil ediyor olsaydı, Anayasa Mahkemesinin de böyle bir inceleme yapamaması gerekirdi. Dolayısıyla bir davada beraat veya takipsizlik kararı verilmesi tutuklamayı kendili inden hukuka aykırı hale getirmeyece i gibi mahkûmiyet kararı verilmesi de kendili inden tutuklamanın hukuka uygun oldu unu göstermez. Nitekim Anayasa Mahkemesi Mehmet Özdemir¹² ba vurusunda beraat kararı verilmi olan ba vurucunun tutuklanmasının hukuka uygun oldu una karar vermi iken, Ali Bulaç¹³ ba vurusunda hakkında mahkûmiyet kararı verilen ba vurucunun tutuklanmasının hukuka aykırı oldu una karar vermi tir.

Esasen CMK 141/1-a hükmünün de, tutuklamanın hukukili i ba lamında bu hükme dayalı olarak dava açılmasını ki i hakkındaki yargısal sürecin bitmesine ve kesinle mi bir kararın varlı na ba lı tutmadı ı anla ılmaktadır.

Konuya ili kin Yargıtay kararlarında da¹⁴ anılan hükümde düzenlenen tazminat nedeninin, yargısal sürecin kesinle mesine ba lı olarak tazminata konu edilebilecek tazminat nedenleri arasında sayılmadı ı görülmektedir. Söz konusu kararlara göre, kanuna uygun olarak yakalandıktan veya tutuklandıktan sonra haklarında kovu turmaya yer olmadı na

¹¹ Bkz. Besime Konca, B. No: 2017/5867, 3/7/2018.

¹² Mehmet Özdemir, B. No: 2017/37283, 29/11/2018

¹³ Ali Bulaç [GK], B. No: 2017/6592, 3/5/2019

¹⁴ bkz. Yargıtay 12. Ceza Dairesinin 1/7/2015 tarihli ve E.2014/20624, K.2015/12265 sayılı, 1/10/2012 tarihli ve E.2012/21752, K.2012/20353 sayılı kararları.

veya beraatlarına karar verilen, yine mahkûm olup da gözaltı ve tutuklulukta geçirdikleri süreleri, hükümlülük sürelerinden fazla olan veya i ledi i suç için kanunda öngörülen cezanın sadece para cezası olması nedeniyle zorunlu olarak bu cezayla cezalandırılanlar hakkında, mutlaka davanın esasıyla ilgili olarak verilen kararın kesinle mesini beklemek zorunlulu u bulunmaktadır.

Hal böyle olunca uygulamada, tutuklama tedbirinin hukuka aykırı oldu u iddiasına yönelik CMK 141/1-a hükmüne dayalı tazminat davasının, tutuklamanın ili kili/ilgili oldu u ceza davası derdestken açılmayaca na ili kin kesin bir kabulün bulunmadı ı anla ılmaktadır.

Bu ba lamda, yukarıda da belirtildi i üzere tazminat davasını inceleyecek olan derece mahkemesinin tutuklama artlarını incelemekten imtina edebilece i ekindeki bir görü ün kabulünün de mümkün olmadığını belirtmek gerekmektedir. Zira CMK 141/1-a hükmü kar ısında tazminat mahkemesinin de (a ır ceza mahkemesinin de) tutuklama ko ullarının var olup olmadığını inceleyebilmesi gerekmektedir. Anılan hükme göre tutuklamanın kanunda öngörülen artlara uygun olup olmadığını tespit etmek tazminat mahkemesinin kanundan kaynaklanan görevi durumundadır. Nitekim kovu turma a amasında yargılamayı yürüten herhangi bir a ır ceza mahkemesinin verdi i tutuklama veya tahliye kararı, yapılan itiraz üzerine bir ba ka a ır ceza mahkemesi tarafından, tutuklama artlarının var olup olmadığını incelenerek kaldırılabilir. Bu konuda herhangi bir tartı ma bulunmamaktadır. Böyle olunca da bir a ır ceza mahkemesinin veya sulh ceza hâkimli inin verdi i tutuklama kararının hukuka aykırı olup olmadığını tazminat mahkemesince tespit edilmesinin önünde de herhangi bir engel bulunmadı ı sonucuna varılmaktadır.

Suç isnadına ba lı olarak tutukluluk halini içerenler dı ndaki tutuklamanın hukuki olmadığını ili kin ikâyetlerde CMK 141/1-a'daki tazminat yolunun tüketilmesinin aranması, Anayasa Mahkemesinin tutukluluk statüsünün sona ermi olması kaydıyla tutuklulu un makul süreyi a tı na yönelik iddiaların, CMK'nin 141. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) ile (d) bentlerinde düzenlenen tazminat yoluna konu edilmesi gerekti ine ili kin yakla ımıyla da uyumluluk gösterir.¹⁵ Zira tahliye edilen ve hakkındaki kamu davası devam eden veya aleyhine verilen mahkumiyet hükmü kanun yolu a amasında olan veya kesinle en ki inin Anayasa Mahkemesi içtihadı do rultusunda bireysel ba vuru öncesi uzun tutukluluk iddiasına ili kin açaca ı tazminat davasında ilk derece mahkemesi, tutuklulu un devamına ili kin kararların hukuka uygunlu unu inceleyecek, bu incelemeyi yaparken de kuvvetli suç üphesinin var olup olmadığını ve di er tutuklama nedenleriyle birlikte devam edip etmedi ini gözütecektir (Muzaffer Korkmaz, a.g.e., s.94) Nitekim Anayasa Mahkemesi'nce de tutuklulu un makul süreyi a tı na ili kin olup esastan incelenen ba vurularda kuvvetli üphenin var olup olmadığını, tutuklama nedenlerinin devam edip etmedi i de incelenmektedir.¹⁶ Ayrıca, bu konuya ili kin olup ba vuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemezlik kararı verilen ba vurularda da, tazminat davasına bakacak olan mahkemenin de kuvvetli suç üphesinin ve tutuklama nedenlerinin var olup olmadığını de erlendirece i varsayılmaktadır. Aksinin kabulü halinde bu tür ba vurularda ki iler tazminat davası yoluna yönlendirilmemesi gerekirdi. Sonuç olarak, e er tazminat davasına

¹⁵ rfan Gerçek, B. No: 2014/6500, 29/9/2016, § 19, 37

¹⁶ Bkz. Örne in, Hüsnü A kan, B. No: 2015/4057, 31/10/2018, § 45, Halas Aslan, B. No: 2014/4994, 16/2/2017, § 87.

bakacak mahkeme, uzun tutukluluk ikâyetlerinde kuvvetli üphenin, tutuklama nedenlerinin var olup olmadığını inceleyebiliyorsa, tutuklamanın hukukili i ikâyetlerinden kaynaklanan davalarda da tutuklamanın hukukili ini inceleyebilmelidir.

Bu noktada Mustafa Avcı kararına¹⁷ da de inmek gerekmektedir. Anayasa Mahkemesi, bu ba vuruda ba vurucunun uzun tutukluluk ikâyetini, inceleme tarihi itibarıyla tahliye edilmiş olması nedeniyle CMK 141’de düzenlenen tazminat yolunun tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez bulmu tur.¹⁸ Ba vurucunun, tutuklanmasına neden olan fiillerin tamamının siyasi faaliyetleri ile ilgili oldu u ve bu sebeple siyasi faaliyette bulunma hakkının ihlal edildi i iddiasına ili kin olarak ise Anayasa Mahkemesi; ba vurucunun uzun tutukluluk ikâyetiyle ilgili açaca ı tazminat davasında ilk derece mahkemesinin hukuka aykırılı ı tespit ve yeterli giderim sa lama hususlarında karar verirken tedbirin ki i hürriyeti ve güvenli i hakkı dı ında siyasi faaliyette bulunma hakkına müdahale te kil edip etmedi i de dâhil olmak üzere somut olayın tüm ko ullarını dikkate almak durumunda olaca ını belirtmi tir. Anayasa Mahkemesi, CMK’nin 141. maddesinde öngörülen tazminat yolunun; gözaltı, yakalama, tutuklama gibi tedbirlerinin ki i hürriyeti ve güvenli i hakkının yanı sıra di er temel haklara müdahale sonucunu do urması hallerinde de etkili bir kanun yolu niteli ini haiz oldu unu ifade etmi ve bu kabulü do rultusunda siyasi faaliyette bulunma hakkının ihlal edildi i iddiası yönünden de ba vuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermi tir.¹⁹ Bu olayda ba vurucunun, tutuklanmasına neden olan fiillerin tamamının siyasi faaliyetleri ile ilgili oldu u ve bu sebeple siyasi faaliyette bulunma hakkının ihlal edildi i iddiası zımnen tutuklamanın hukuki olmadı ı iddiasına benzemektedir. Bu ki inin CMK 141. maddedeki yola ba vurması durumunda tazminat mahkemesi ifade özgürlü ünün ihlal edilip edilmedi ini tespit edebiliyorsa, di er bir deyi le ba vurucunun tutuklanmasına konu eylemlerin siyasi faaliyetler kapsamında olup olmadığını tespit edebiliyorsa, tutuklamanın hukuki olup olmadığını da elbette ki tespit edebilir. Zira deliller de erlendirmeden tutuklamanın ifade özgürlü ünü ihlal etti inin tespit edebilmesi mümkün de ildir.

Yukarıda belirtti imiz gibi Anayasa Mahkemesi beraat veya takipsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinle mesi halinde ki ilerinin 141. maddenin (e) veya a) bendi uyarınca tazminat alabilmelerinin mümkün oldu unu belirterek ba vuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermektedir (Fatma Maden (B. No: 2016/28719, 17/7/2018, Ertu rul Ra it Benal, B. No:2016/25245, 17/7/2018). Anayasa Mahkemesi bu kararlarında CMK’nın 141/1-a bendine de atıf yapmaktadır. Ancak CMK’nın 141. maddenin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine ba vurulması için, CMK’da, tutuklamayla ilgili/ili kili davanın beraatla veya takipsizlik kararıyla sonuçlanması artı aranmamaktadır. Tutuklamaya konu davanın beraatla veya takipsizlik kararıyla sonuçlanması artı 141/1-e bendi için geçerlidir. Kanaatimizce beraat veya takipsizlik halinde CMK 141/1-e bendindeki hükmün tutuklamanın hukukili i açısından birincil nitelikte etkili bir yol olmadığını belirtmek gerekir. 141/1-e bendi uyarınca tazminat istenebilmesi için tutuklamanın hukuki olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır. Ki i beraat edince bu bent kapsamında tutuklamanın hukuki olup olmadığını ila kin bir tespit yapılmadan otomatik olarak tazminat ödenmektedir. Oysa bir yolun etkili kabul edilmesi için o yolun hakkın ihlal edildi ini tespit edebilmesi ve ihlali giderebilmesi gerekir.²⁰ A HM de Mergen ve di erleri kararında benzer

¹⁷ Mustafa Avcı, B. No: 2014/1545, 22/3/2018

¹⁸ Mustafa Avcı, §27

¹⁹ Mustafa Avcı, §35-38

²⁰ Mergen ve di erleri/Türkiye kararı, §36 gerekçelerle 141/1-e bendindeki yolun tüketilmesi gerekti i itirazımı reddetmi tir. Dolayısıyla bu ba lamda 141/1- e bendinin de il, 141/1-a bendinin etkili bir yol oldu u söylenebilir. Nitekim Anayasa Mahkemesi de bu durumu göz önüne alarak bu kararlarında 141/1-a bendine de atıf yapma gere i duymu tur. 141/1-a bendi beraat veya takipsizli e ba lı olmadı ı için tahliye durumunda da bu yolun etkisiz oldu unu söylemek mümkün de ildir. Yukarıda açıklanan hususlar birlikte de erlendirildi inde tutuklamanın hukuki olmadı ı ikâyetlerine dayalı ba vurularda, tutuklamanın ilgili/ili kili oldu u davanın mahkûmiyetle sonuçlanmı olması veya ki inin tahliye edilmi hallerinde de CMK'nın 141. maddesindeki tazminat yolunun tüketilmesi gerekti i sonucuna ula ılmaktadır.

Açıkladı mız gerekçelerle, ba vurunun, 14.04.2017 tarihinde gerçeğe en tutuklamanın hukukili ine ili kin kısmının ba vuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez oldu una karar verilmesi gerekti ini dü ündü ümüzden ço unlu un i in esasının incelenmesi gerekti i yolunda olu an görü üne katılmadık.

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Selahattin MENTE